

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, szeptember 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: Az aradi kulturpalota.**
- Császárok találkozás.**
- Választási mozgalmak.**
- A vértanúk mauzoleuma.**
- Apróságok Pulszky Ágostonról.**
- Atsól Péter temetése.**
- A szép asszony büne.**
- A buffalói merénylet.**
- Szélhámos szerelmi postás.**
- Szellét árverezik.**
- Óváció Urbán Ivánnának.**
- Az iparpártoló.**
- Hurcolkodás csendőrszuronyokkal.**
- Tárca: A mult.** Irta: Lengyel Laura.
- Csarnok: Josette.** Fordította: Yvonne.

Az aradi kulturpalota.

Arad, szeptember 12.

Az aradi Kölcsey-egyesület lelkes vezetősége körül csoportosulva, Arad város társadalma hazát akar adni a kulturának, oltárt akar emelni a kegyeletnek. A tizenhárom vértanu emlékének szánt mauzoleummal kapcsolatos muzeum és könyvtár épületre pályázatot hirdetett, a melyre nagy Magyarországból 26 pályamű érkezett be. Ott fekszenek szépen sorjában az iparosház nagy termében; és Arad minden szépért lelkesülő közönsége már az első nap meleg érdeklődéssel sietett, hogy véleményt alkosson róluk. Ezt egyelőre a közönségre és a kiküldött juryre bizzuk: mi beszéljünk magáról az ideáról, magáról a kultur-eszméről.

Feltétlen elismerés illeti a Kölcsey-egyesület vezetőségét már magáért a terv megkezdéseért is és még jobban a szilárd elhatározásért, melylyel a tervet keresztül vinni óhajtja.

De itt álljunk meg egy percre és ne essék senkinek zokon, ha szóvá tesszük az ügyet, még mielőtt késő volna.

Magyarországon a vidéki városoknak jutott a nagyfontosságú szerep, hogy a felvilágosodás és művelődés őrtüzét, melynek világító tornya az ország szívében van, szerte e hazában szítsák és táplálják. A közönség fogékony lelkű gyermek, ki minden jóra és rosszra inclinál. A nép a maga egészében igaz, őszinte, közvetlen, csak egyes típusaiban mutat fonákságokat. Hozzá tehát igazán, őszintén, közvetlenül kell szólni.

A mikor pedig üvegházat építünk a kulturának, a mi még csak gyöngye csemete és szivepedve várjuk annak sugár pálmává serdülését, jól gondoljuk meg, hogy megvan-e minden feltétel, mely életet ad, mely jövőt teremt?

Legyen az épület szilárd, mint a tudomány alaptételei, melyet onnan testvéreink okulására hirdetni akarunk, legyen az épület díszes, mint a cél, melyért emeltük, legyen komoly és méltóságteljes, mint a hogy hivatása is az, mely ezrek boldogítására törekszik, de ne legyen csupán parádesház, melyben csak a vendégnek vetünk ágyat, ne legyen Potemkin-diszlet, mely csak hiúságunknak tömjénezzen. Le-

gyen az épület méltó önmagához, szolgálja a kulturát és a kegyeletet.

Késő unokák, mielőtt az élet küzdelmes, piszkos árjába lépnének, a nagy ősök poraihoz járulva, tehessenek szent fogadást, hogy hozzájuk méltóan akarják szolgálni a hazát, hogy készek a drága honért életüket és vérüket áldozni és késő unokák tanulják meg e házban azt is, miként kell élni a hazáért.

Az egyik lelkesedést ad, a másiknak tudást, komoly tudást kell adnia. Könyvtárat kell fölállítani, hol ködmenes és kabátos ember, katona és polgár, tudós és egyszerű iparos mindenkor akadálytalanul megtalálja azt a lelki táplálékot, melyre szüksége van; előadásokat kell tartani a szépről, minden jó alapjáról és a tudományok ágáihól, úgy, hogy az mindenki számára egyformán hozzáférhető legyen.

A mint a tudomány terjesztésének a szivhez kell férköznie, úgy maga az épület is álljon közel hozzánk, a mi mindennapi életünkhöz. Ne legyen az a „tudományok szentelt csarnoka“, a „nagy Golgotha“, vagy több efféle frázissal lealacsonyított valami, hanem a város physiognomiájához tartozó szerves egész, melyre nekünk mindennap szükségünk van.

Azért ne legyen az egy elvont, csendes berekben, a dicső nyári színház gátakarta közelében, hanem a főközlekedési vonalon, hol a várost magát szépitve, magát a várost táplálja is.

Ime ott van a Béla-tér. Önmagától ki-

TÁRCA

A mult.

Irta: Lengyel Laura.

Amolyan forró, szenzációs színházi este volt. A lapokban már hetek óta csinálták a reklámot ennek az ekszcentrikus tánc-operettnek. Azt is mindenki tudta, hogy a főszerepért három primadonna akarta egymás fejéről a kontyot letépni. A beavatottabbak biztosra vették, hogy a premiéren lesz valami. A közönség, a jó, szuggerálható közönségpedig törte magát és becsületes jegyspekulálásoknak tiz koronát ígért egy földszinti zsölyért.

A közönség nem panaszkodhatott. Volt része kihívásokban, virágerdőkben, mosolygásban, szivreszorított kezekben, könyező szempárban, sőt csokoládásban is. A lelkesedés már nem ismert határt. Az emberek önmagukat és egymást izgatták. A nézőtér komédiája határozottan ert annyit, mint a színpadé...

A primadonna fáradtan dobta le magát öltözőjében. A második felvonásra nem kellett átöltözködni és így pihenhetett. A festéket még ráért megigazítani az arcán.

Sokan jöttek be gratulálni. Előkelő lovak és kevésbé előkelő újságírók. — A szép asszony olyan fáradt volt, hogy beszélni sem birt. — Egyszerűen mosolygott mindenkire. Ez már nem került semmi fáradt-

ságába, az arcának izmai kitűnően voltak trénirozza.

S míg elbűvölő szeretetreméltósággal nézett végig barátain, erre gondolt:

— Milyen kiállhatatlan meleg van itt... és ez a sok ember... Hiába, Sándorffynak van a legtöbb tapintata, az ilyenkor békében hagyja az embert...

De azért mosolygott bájosan, édesen, állhatatos kitarással.

A rendező váltotta meg. Mikor benyitott az öltöző ajtaján, a primadonna rögtön felugrott helyéről és utánozhatatlan gyöngédséggel kidobta barátait.

— Jó estét uraim! Viseljék jól magukat aztán ne feledjék, hogy a szegény rabszolgákat csak sajnálni kell, de rájuk haragudni semmiképpen sem illendő dolog.

A rendező kissé zavart volt.

— Egy ember ácsorog ott kint, nem lehet kituszkolni, minden áron ide be akar jönni.

A szép asszony egy pillanatig habozott. Mindig és mindenki szemből barátságos, szives és kedves volt. Hitte és vallotta, hogy nem a ruha teszi az embert, hanem a kenyér. A karzatra is bőven osztogatta észvesztő pillantásait. De most igazán fáradt volt és ideges s csak pár pillanatnyi habozás után birta magát elhatározni.

— En istenem, — hát bocsássa be szegényt...

A másik pillanatban egy kövérkés, ala-

csony, szőke ember lépett be az öltöző ajtaján. A primadonna egy pillantást vetett reá és azonnal tisztában volt vele. Csak a nyakkendőjét, meg az ő Felsőgeről elnevezett derékkabátot kellett szemügyre vennie. Ez a jó ember valahonnan vidékről került ide, hiszen fekete kabátján mos is látszanak a gyűrődések, amint a kufferbe be volt pakkolva.

A szépasszony felállt helyéről, mert látta, hogy a szegény szerencsétlen figura halálra van rémülve és minden pillanatban belebotlik a saját lábába.

— Jó estét uram! Velem kíván beszélni?

— Nagysád... én igazán nem tudom, mivel mentsem vakmerőségemet...

A primadonna leült és helyett mutatott a férfinak.

— Kérem, hagyja el a bevezetést, kevés időm van. Mindgyárt kezdődik a második felvonás. Kíván valamit tőlem?

Elbűvölő, kedves mosolygása visszaadta a férfi bátorságát:

— Nagysád, nem ismer reám? Én Léval Béla vagyok.

Az asszony felállt a helyéről, az ajkára fagyott a mosolygás és világosan látszott, amint a festék alatt elpirul.

Es nézte a férfit, nem igen értette, mit beszél s nem igen érdekelte az előtte álló komikus figura. Önmagát nézte, önmagát bámulta. Mint a nagyon gyors, lázas, ideges életet élő emberek, nem igen ért rá, de meg nem is szeretett a multjába visszazénni. Most, hogy kény-

nálkozó legszebb panoráma. A főut tengelyében a monumentális mauzoleum a holtak emlékének legdicsebb felelevenítése, és a második oldalon a muzeum, már messziről hirdeté a bejövő idegennek, hogy szent hely ez, mert nemcsak holtakat tud temetni, de élőket nevelni is.

Jól tudjuk, hogy ehhez nem elég a lelkesedés, ehhez pénz kell, még pedig sok pénz, mert háboru ez, a szellemi felvilágosultság legádázabb háboruja a sötét butaság ellen. De ha nincs ma pénz, majd lesz holnap. Az ilyen nagy célért érdemes türelemmel lenni és ha, amibe kételkedünk, Aradváros és a nemes Vármegye nagyszivű közönsége nem volna képes a jelen pillanatban ilyen nagy dolgokhoz szükséges áldozatokra, úgy inkább várjunk még 5, ha kell 10 évet, de az Aradon föllálandó kulturpalota ne legyen apró disze egy félreeső városrésznél, hanem legyen monumentális és kényelmes otthona a kulturának és zarándokhelye a kegyeletnek.

©

Császárok találkozása.

(Német-orosz élőközés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Az orosz cár Dancignál a sik tengeren vendége a német császárnak. Az ilyen találkozásnál a félhivatalos magyarázatok szerint természetesen az időről beszélnek, amely téma különösen ezuttal, tengeren való találkozásról lévén szó, nem egészen akadémikus. A gyanakvóbbak megnyugtatóra még azt is konycedálja a félhivatalos magyarázat, hogy a két világító kezét ráz és újból megpecsételi a régi személyes barátságot, mondván egymásnak: szeretlek.

A népek pedig beveszik ezeket a magyarázatokat boszankodás nélkül, az igaz, hogy hit nélkül is. Csodálatos, hogy minden ilyen fejedelmi találkozás békés kapcsolatokat erősít meg és a közvélemény mégis nagy nyugtalansággal fogadja őket. Valami készül, valami van a levegőben, ezt gyanítja mindenki, akinek

szerítve volt reá, kényelmetlen rossz érzés fogta el, szeretett volna nevetni, de attól félt, hogy zokogásba ful a hangja.

A férfi az nem keltett fel benne semmiféle érzést. Pedig voltaképen az a férfi volt megalkotója a mostani életének. Gyűlölte érte? Hálálkodják miatta? Ostoba kérdés, olyan régen elszakadt már ő attól a multtól, hogy mint teljesen idegen, bámul reá egy borzas, nevető kis varróleány alakja.

A kis varróleánynak borzas fekete haja, sugár, szép termete, bájos csengő hangja, édes mosolygása és tizenhét éve volt. Ezzel aztán elő is soroltam minden vagyonát, mert a kis fekete szoknyácskáról meg az ingbluzáról, melyben télen-nyáron járt, már igazán nem érdemes beszélni.

Azután, édes istenem, csak az történt vele, ami a borzas, csinos 17 éves kis varróleánnyal rendszeren történni szokott. A nagynénje, egy istenfélő aggszűz természetesen kidobta. A néni igen erényes volt, de valószínűleg nem a saját, hanem a férfiak akaratából. Erre vall az, hogy szenvedelmesen gyűlölt mindenkit, ki akár legitim, — akár tilalmas módon belekóstolhatott a szerelmi gyönyörűségekbe.

Azután jött a hosszú hányódás, a sok keserűség, a többi férfi, a mérhetetlen nagy piszok, míg végre diahalmasan kiemelkedett ebből a sok gyalázatoságból ide, ahol ma áll. És egyszerre szembe jön vele egy férfi a multból, a rég eltemetettből. Vajon kidobja ezt az embert, vagy hálálkodják neki? Hiszen mégis ő ajta keresztül jutott ide.

szeme végigfut a sajtóbeli fejtegetések banális általánosságain.

Hogy mi készül, mi van a levegőben, elég becsületesek vagyunk annak a bevallásához, hogy mi bizony ezt nem tudjuk, sőt nem is sejtjük. Nem is akarunk tipelni, nem is akarunk prognosztizálni, Majd megtudjuk, amikor a bundánkra sűt. Vagy lehet, hogy nem lesz belőle baj, s ebben az esetben bizonyos, hogy hasznunk sem lesz belőle.

Bennünket csak a helyzet sajátsága érdek. Beszél az világosan, minden kombináció nélkül. Találkozik az orosz cár az angol királyal, a német császárral s a francia elnökkel, szóval erősítgetik a régi barátságot az összes közép-európai nagyhatalmak az orosz cárral, s ugyanakkor a kiliai Dunaágon fenyegetődik a koncentrált orosz dunai flotta s ugyanott vesztegel szárazon tartott puskaporról vagy kétszáz ezer orosz katona. Mit szóljon ehhez a kombináció?

Mi úgy látjuk, hogy magában véve, a következményeket, melyek ismeretlenek, nem is tekintve, ez a ridegen exponált helyzet reánk nézve vagy veszedelmes, vagy szegyelni való. Veszedelmes, ha komoly az orosz haderő összevonása a határunkon és komoly a békeepidémia a többi európai hatalmak irányában, megszégyenítő pedig, ha itt is, ott is csak formalitásról és manőverről van szó. Az első esetben világosan kiderül a mi teljes izoláltságunk a közép-európai hatalmi szférákban, a Németországgal való szövetségünkben elfoglalt alárendelt szerepünk, mikor az oroszokkal a német újból holmi viszontbiztosítási ügyletet köt, nem is a hátunk mögött, mint *Bismarck* idejében, hanem a szemünk láttára, s teszi ezt ugyanakkor, amikor Oroszországgal kézzelfoghatólag az öklét rázza ellenünk.

Ha pedig nem komoly a dolog, akkor ugyancsak furcsa színben tűnik fel mi, mikor az általános vendégjárás idejében udvariassági és barátságbeli formalitások váltásánál rólunk egyszerűen megfélekednek. Amikor valakivel szemben a formalitásokat is mellőzik, az azt jelenti, hogy az illetőt levegőnek tekintik.

Ez nem kombináció, hanem valóság. Ez

Csönd volt egy pillanatig. Az asszony még habozott. Nem tudta biztosan életének nyeresége, vagy vesztesége volt-e ez a férfi? A könyvek, a szegény, nyomorgás, az éhezés?! . . . Igaz, igaz . . . De azt is világosan érezte, hogy soha sem kerül oda, ahol ma áll, ha meg nem csalják, ki nem rabolják, el nem árulják . . .

Fölvonta vállát és mosolyogva nézett a férfi szeme közé. Elmult haragja, megindulása, csak annyit konstataált, hogy ez előtt 15 évvel igen rossz izlése volt.

— Hát maga az? No ez szép, hogy felkeresett . . .

A férfi most már bátrabban és elfogulatlanul beszélt:

— A lakásán is voltam, de nem volt szerencsém találkozni. Pedig ugyan régen vágytam már hódolatot letenni a sok babér mellé, mely nagyság lábainál hever.

— Igen, a babér . . . szakította félbe a primadonna a rossz stílusú szónokot. Mondja csak, megházasodott?

— És vannak gyermekei? Négy vagy öt?

— Öt?

— Ez derék, nagyon derék, mindjárt gondoltam. Hát aztán hogy jutott eszébe, hogy engem felkeressen?

A kis kövér embernek piros lett az arca. — Ugy régen vágytam már erre a látogatásra, de félttem, hogy nagyság, a hirneves művész . . .

A primadonna egy pillanatig kegyetlen

egyszerűen, hogy úgy mondjuk, a helyzet topografiája. És nekünk van külügyi hivatalunk, és nekünk van állítólag külügyi politikánk, s állítólag az egyik hangszert fújuk az európai koncertben. Ennek a hangszernek a hangját sohasem hallani. Hol a hiba? A hangszerben-e, vagy a flótásban, aki nyakgátja?

Mai távirataink a következők:

Hela, szeptember 11.

Miután a cár a Hohenzollern yachtról távozott és a Standard-ra visszatért, *Vilmos* császár a cári yachtra ment, hogy a cár látogatását viszonzozza. Az orosz yachton ünnepies fogadás volt. A két uralkodó az időközben odaérkezett *Henrik* herceggel a cár termeibe ment, a hol fél óránál tovább időztek. Azután visszatértek a Hohenzollern-re, a honnan meglátogatták a Kurfürst Friedrich Wilhelm, Victoria Louise, Kaiser Wilhelm der Grosse és Kaiser Wilhelm II. hadihajókat. A Kaiser Wilhelm der Grosse hajón, a hová *Alexej* nagyherceg is eljött, az uralkodók hosszabban időztek *Henrik* herceg hajórajparancsnoknál. *Vilmos* császár azután visszakísérte a cárt az orosz yachtra, azután pedig meglátogatta *Alexej* nagyherceget a *Szvetlana* cirkálóhajón.

Este 8 órakor estebéd volt az orosz yachton, a melyre hivatalos volt *Alexej* nagyherceg, a kíséret, a tengernagyok és a gyakorlóraj parancsnokai. A lakoma előtt átadták a német kíséret tagjainak a rendjeleket. *Miklós* cár maga adta át *Bülow* gróf birodalmi kancellárnak az *András*-rendet. Ugyanezt a kitüntetést kapta *Eulenburg* gróf udvarnagy. *Schlieffen* és *Plessen* főhadsegédek, ugyszintén *Tirpitz* miniszter a cár képét kapta. *Lamsdorff* gróf orosz külügyminiszter a porosz korona érdemrendjét kapta.

Lakoma után a két uralkodó még együtt maradt a sétatödélyzetben és gyönyörködött abban a pompás látványban, a melyet a pazarul kivilágított német és orosz hajók nyújtottak. A két fél nyugati hajórajához tartozó hajók az alatt üdvölvésekkel kimentek a tengerre. 11 óra után a két uralkodó elbucszott egymástól és *Vilmos* császár visszatért a Hohenzollern-re.

mosolylyal nézte a piros arcú kis kövér embert.

— Lássá, ha önnek volnék, nem a hirneves művésznőtől félnék, hanem a szegény kis csitri varróleánytól . . .

— Oh nagyság . . .

— No, no, csak tréfáltam.

— Oh nagyság, sohasem voltam olyan boldog . . . és ha közbe nem jönnek gyászos, szomorú köteleességek . . .

— Tudom, tudom, maga derék ember. Igazán köszönöm, hogy messze vidékről eljött felkeresni engem. No, de most isten áldja meg, csöngetnek . . . Várjon csak: úgy-e maga állami hivatalnok?

— Nem, a megyénél vagyok.

— Ugy is jó. Remélem, derék és szorgalmas hivatalnok. Akkoriban kissé könnyelmű volt, no isten vele!

A színésznő egyedül maradt és a festéket igazgatta az arcán. — Egyszerre csak hirtelen megrázkódott és valami halálos gyöngeségtől kényszerítve, — lerogyott az egyik székre.

A rendező rémülten rohant a zokogó asszonyhoz:

— Az istenért, rosszul van?

A primadonna már összeszedte magát, felugrott helyéről, megtörölte szemét és mosolyogva, de el-elakadozó hangon mondta:

— Nem, nem, nincs semmi bajom . . .

Azon sirtam, hogy régen, a multban olyan rosszul izlésem volt. Egyébként kopogtasson ajtómon, ha a jelenésem közeledik.

Helá, szeptember 12

Miklós cár a német császárnak a 39. sz. narvai dragonyosereget adományozta. Ez az ezred egyike az orosz hadsereg leghíresebb és legkiválóbb ezredeinek. Előbbi főnöke *Nikolajevics Konstantin* nagyherceg volt. Vilmos császár Miklós cárnak az *Alexandra* cárné nevét viselő 2. testőrdragonos-ezred egyenruháját adományozta.

TÁVIRATOK.

A karthausiak.

Páris, szept. 12. Magánjelentések szerint *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök a grenoblei püspöknek, a ki azért jött hozzá, hogy vele a *La Grande Chartreuse* nevű karthausi kolostor helyzetéről beszéljen, azt válaszolta, hogy a kolostornak az 1901. évi törvényben előirt engedélyért kell folyamodnia. A kormány — mondotta a miniszterelnök — ismételen bebizonyította, hogy jó indulattal intézi el azoknak a szerzeteknek a kérvényeit, a melyeknek célja a felebaráti szeretet gyakorlása. A kormányt csakis ez a szempont fogja vezetni a hozzá intézett kérvények elintézésében.

A megnövekedett Prága.

Prága, szept. 12. Liében külvárost ma délelőtt csatolták ünnepiesen Prága községéhez a város VIII. kerületeként. Az ünnepségen jelen volt a helytartó, a hatóságok fejei és a város képviselőtestülete. *Srd* polgármester beszédet mondott, a melyet a király éltetésével fejezett be.

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Az *ujszentannai* kerület szabadalvüparti választói ma értekezletet tartottak, a melyen kimondták, hogy újból *Wittmann* János, a kerület jelenlegi képviselője mellé sorakoznak. Egyben ötven tagu végrehajtó bizottságot küldöttek ki a párt szervezésére s küldöttségileg felkérlik *Wittmann*-t, hogy programbeszédét mondja el. *Wittmann*-nak eddig ellenjelöltje nincs.

A *makói* szabadalvüpart még eddig nem bontott zászlót. A választó gazdaközönség egy tekintélyes része gróf *D'Orsay* Olivér volt mezőhegyesi ménesparancsnokot óhajtja szabadalvü programmal felléptetni. Értesülésünk szerint egy gazdánkból álló tekintélyes küldöttség fogja gróf *D'Orsay*-t felkeresni, hogy őt a jelölés elfogadására rábírja.

A *csákovai* kerületben érdekes fordulat állott be a képviselő-választások dolgában. *Schaefer* Dezső dr. dettai ügyvéd, ki a csákovai választó kerületben szabadalvü programmal fellépett, a jelöltségtől tegnap véglegesen visszalépett. Ennél fogva a kerületben ez idő szerint az egyedüli jelölt *Mayer* Károly, eddigi képviselő, ki kétségtelül egyhangulag lesz megválasztva.

A *zsombolyai* kerületben gróf *Csekonic*s Gyula ellenjelölt nélkül áll. A népszerű fiatal főúr egyhangú megválasztatása biztosra vehető.

Törökbeesén *Rohony* Gedeon eddig ellenjelölt nélkül áll. Hírlík azonban, hogy *Kardos* Samu dr. nagybecskereki ügyvéd próbál szerencsét függetlenségi programmal.

Nagybecskereken két jelölt áll egymással szemben: *Demkó* Pál dr., az eddigi képviselő és *Szabó* Ferenc apátplébános. A nagy közönség azonban várja *Rónay* Jenő főispán elhatározását, kinek megválasztása, a mennyiben fellépne, biztosra vehető.

Bégaszentgyörgyön a népszerű *Pap* Gézának nincs ellenjelöltje.

A *zichyfalvi* kerületben nehéz küzdelem lesz gróf *Karácsonyi* Jenő, a szabadalvü párt jelöltje és *Dániel* László között, ki szintén szabadalvüparti programmal lép fel. Értesülésünk szerint a kerületnek eddigi képviselője, ki a kerülete érdekében 5 év alatt annyi jót tett, fogja elvinni a babért.

Balassa-Gyarmat-ról jelentik: *Andrássy* Gyula gróf 16-án este érkezik Losoncra és 17-én elmondja programbeszédét. Ugyanakkor *Szécsényben* *Dégenfeld* Lajos gróf beszámolót mond, a melyen elbucsuzik választóitól.

Bács-Almás-ról írják, hogy *Latinovics* Géza eddigi képviselő megválasztása bizonyosnak tekinthető. *Latinovics* Pál, a kit Bács megye leendő főispánjává emlegetnek, választóihoz nyílt levelet intézett, a melyben megemlékezik *Szell* Kálmán áldásos politikájáról. *Piukovich* Józsefet *Kernyáján* egyhangulag újból jelölték.

A vértanuk mauzoleuma.

(Huszonhét tervpályázat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Érdekes kiállítás nyílt meg ma reggel az ipartestület házának nagytermében. A tervezett kulturpalota és vértanuk mauzoleum pályamunkái láthatók ott csinos rajzokban, festményekben felhalmozva. A záros határidőig huszonhét tervpályázat érkezett be, ami elég szép eredmény s nagy érdeklődés bizonyosága, mert a tervek közt — csekély számban ugyan — budapesti, sőt külföldi pályázók munkája is szerepel.

A tervek közt néhány szemrevaló, néhány határozottan szerencsés kézzel megalkotott rajz van, amelyek méltók a kivételre. Ugy tetszik nekünk, hogy az előirányzatba hozott 250,000 korona, aligha lesz elég a sikerültebb tervek bármelyikének megvalósítására, mert ebből az összegből monumentális palotát bajosan emelhetünk. Egy szerény, semmitmondó alkotás pedig a vértanuk emlékéhez nem volna méltó.

A pályaművek tehát együtt vannak. A jury feladata lesz, hogy a nagy gondal, szeretettel megrajzolt tervek közül a legjobbat kiválassza. Előre is mondhatjuk, hogy a szakértők nehéz munka elé néznek, mert ha a költségvetés keretén belül kell mozogni, alaposan össze kell vetniök a tervrajzokat minden részletben a pályázat szigorúan megkötött feltételeivel.

Már a mai nap folyamán igen sokan megnézték a tervrajzokat, amelyeket, már amint terünk megengedi, alább ismertetünk abban a sorrendben, amint a teremben el vannak helyezve.

1. Jelige: *Messze távolból*. Monumentális benyomásra törekvő renaissance architektúra, nagy hatásadásra való fekete háttérrel. A különben jól megoldott kupolát igen rontja a szecessziós ízellől odapingált tömjénfüst. Különből igen dicséretes, praeciz tollrajz.

2. Jelige: *Lux*. Barokk-stíliű épület, de meglehetősen bizarr s nem fejezi ki kellőképp egy muzeum jellegét. Ez a terv inkább egy redoutnak felelne meg.

3. Jelige: *Arany mezőben vörös csillag*. Renaissance-forma, modern stilizálással. Az architektúrát illetőleg elég csinos megoldással bíztal.

4. Jelige: *Maros I*. Ez is a renaissance-formának hódol, de meglehetősen gyermekes egyszerűséggel.

5. Jelige: *Maros vize folyik csendesén*. — Egyike a legjobb tervrajzoknak. Az architektúrája egészen modern, némileg túlélőknek is mondható, mindazonáltal összhatásában igen festői.

6. Jelige: *Muzeum és golgotha*. A legszemrevalóbb terv, a mely művészies kivitelű raj-

zat által messziről megragadja a figyelmet. Az épület francia és német renaissance-stilban van tervezve, 7—8 toronnyal, melyek közül a legmagasabb 50 méter, számos kiszögeléssel s óriási alakokkal. Nagyon szép volna, ha ilyen lehetne az ereklye-muzeum, de azt hisszük, ez a rendkívül költséges tervezet az előirányzott 250,000 koronát még egyszer annyival túlhaladná.

7. Jelige: *Arany mezőben négylevelű löhere*. Csinos renaissance-forma.

8. Jelige: „13”. Magyar stílus, eléggé festői formákkal, középen egy nagy, az oldalakon két kisebb kupolával. Ez a terv kevésbé monumentális.

9. Jelige: „1848”. Nagyon sivár, renaissance-stíliű épület, kaszárnya-szerű alaprajzzal. A formák tisztasága dacára architektúrája monoton hatású.

10. Jelige: *Aradnak*. Alaprajza eléggé világos. Csak első homlokzata látható, a mely megelégedő pallér-izlésű, de hátulról még ilyenek sem tudjuk elképzelni.

11. Jelige: *Vörös sziv*. Ez már egészen szecessziós jellegű tervrajz, a melynek egységes monumentális hatása egyáltalán nincs.

12. Jelige: *South Kensington*. Hatalmas terjedelmű, magas földszintre kiképzett épület, a jelligében említett házra emlékeztető megoldással. A sima oldalfelületek miatt kissé monoton a hatása és tisztán felülvilágítással aligha volna kivihető.

13. Jelige: *A dicső 48-as vértanuk emlékének*. Ez a terv kiállítási pavillonokból vett motívumokkal van összeállítva. Olyan benyomást tesz, mint egy erdészeti csarnok. A rajza egyébként ügyes.

14. Jelige: *Kultura, pietas*. A muzeum felőli bejárata klasszikus renaissance-ban tartott, egy emelet sorban összefoglalt épület, mig a mauzoleum felőli homlokzat az első emeleten elhelyezett mauzoleumhoz vezető szabad lépcsővel igen festői hatást ígér, mely azonban nem rontaná a monumentális hatást. Ugyanis a tervező a mauzoleumot a muzeumoktól tökéletesen elválasztva, az épület egyik oldalára helyezi, mig a másik oldalon a gyűjteményekhez s a nagyteremhez vezet egy széles, lépcsőzetes előcsarnok. Célszerű a nagyterem elhelyezése, a mely ilyenképpen alig kíván külön költséget és jól van felszerelve mellékhelyiségekkel. Tervező a képtár egy részét igen helyesen felülvilágítással látta el.

15. Jelige: *Cultus és cultura*. E tervrajzon rendkívül eredeti, urna-szerű kupola látható, melykől sok az érettség, mi azonban a homlokzat egyéb résziben nem nyilvánul.

16. Jelige: *Libertas*. Komoly római formákban kiképzett architektúra, hatásában igazán előkelő. Kár, hogy a mauzoleum fölé helyezett kupola az egészet agyonnyomja. Perspektívája, melyet valószínűleg más kéz rajzolt, rendkívül sikerült.

17. Jelige: *Szabadság*. Tulmodern terv, nem muzeumnak való. Inkább egy hatalmas, nagyuri kastélynak tetszik cifra erkélyivel és loggiáival.

18. Jelige: *A hazáért*. Magyar stílus, de erősen szecessziós izű.

19. Jelige: *Tizenhárom oszlop*. Igen szép kivitelű terv, valószínűleg egy kéz munkája az előbbivel.

20. Jelige: *Rajzolt gyűrű*. Kissé tulságosan tagozott renaissance architektúrájú épület, egyébként megoldása elég csinos.

21. Jelige: *Pantheon*. Magyar stílus, szép is, de még nem kiforrott arra, hogy a varrottas-architektúrával nálunk tegyenek kísérletet. Ez a terv a költségek keretén belül kivihetetlen.

22. Jelige: *Maros II*. Kissé szecessziós terv, nem kiforrott archaikus izléssel. Igen eredeti és szép hatású volna a közepén kiemelkedő ívezet.

23. Jelige: „48—49”. A fő homlokzata kissé össze van szoritva és az egész architektónikus megoldás inkább színházra, mint muzeumra vall.

24. Jelige: *Isten áldd meg a magyart*. Ez is színház-jellegű, egyébként igen jól megrajzolt, barokkizált modern formákkal.

25. Jelige: *Pax*. Gothikus iskolai munka.

26. Jelige: *Szabadság, szerelem*. Nagyon is komoly, nagyon is rideg architektúra, nem átgondolt alaprajzzal.

27. Jelige: *Kegyelet*. Nyugodt, komoly terv, hatalmas előcsarnokkal. Imponáló szabad lépcsővel megoldott architektúra, a mely összehatásában előkelőnek mondható.

Apróságok Pulszky Ágostonról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Az új képviselőház egy derék emberrel, tudós férfiival és tehetséges politikussal lesz szegényebb.

Meghalt *Pulszky Ágost* és nélküle a parlament bizony hiányos lesz. Az ő agilis természet, heves temperamentuma, éles megfigyelő képessége a parlament számára volt teremtvé.

Sok elkeseredett, sokszor dühös ellenfele volt, de *Pulszky Ágost*nak meglehetett az a vigasztalása, hogy ő is elkeseredett, örökkön harcias ellenfél volt, a ki sokszor kiméretlenül vagdalkozott, csapkodott és sohasem ijedt meg a visszavágásoktól. Sőt ilyenkor volt az elemében.

A harciasság annyira tipikus sajátossága volt, hogy a mikor az obstrukció alatt egymásután állottak fel *Hegedűs Sándor* és *Berzeviczy Albert*, a szabadelpvűpart két leghiggadtabb, legmérsékeltőbb szónoka, hogy lecsillapítsák a viharos hangulatot és utánok nyomban *Pulszky Ágost* pattant fel szólásra, — az egész ház megijedt.

— No iszen, a *Pulszky* most bead a békének!

Az ellenzék kitódult a folyosóra s ha egyiküket megkérdezték: Ki beszél benn? — azt felelte gúnyos mosollyal:

— A *Pulszky* békít!

A harcot kedvelők ilyenkor vidáman dörzsölték a kezeiket. — Holott épen akkor talán csakugyan békíteni akart, de sajátos érdes hangja, gyors beszéde mindenkiben az ellenkező véleményt keltette és elég volt egy éles közbeszólás, hogy *Pulszky* teljesen kijöjjon a konceptusból.

Es mégis csodálatos, de tény, hogy családi otthonában *Pulszky Ágost* olyan volt, mintha kicserélték volna. Páratlan jó férj, gyöngéden szerető családapa, a kinek a legnagyobb gyönyörűsége az volt, ha gyermekeivel szórakozhatott, vagy színházba vihette őket.

Politikai vesződségeit családja körében pihente ki s otthon mindig boldog és megelégedett volt.

A *Pulszky*-család excellenter tudományos család. Mindenik tagja egy élő lexikon, a mi különben kifejező volta mellett is banális hasonlat akkor, ha a *Pulszky*ak alapos tudományáról és műveltségéről van szó.

És a *Pulszky*-család nincs megbékélve az *Ágost* pályafutásával. Az volt a határozott és indokolt vélemény, hogy ha *Pulszky Ágost* a tudományosság terén marad, a hol már régen felkeltette a külföldi figyelmét, sokkal, de sokkalta többre vitte volna, mint a politikában.

Ezért sok, keserű szemrehányást hallott a család tagjaitól. De ő nem csüggedt el. Ez nem fért meg határozott karakterével.

— Majd meglátjátok, hogy elérem végre is a célokat.

Talán emlékeznek olvasóink, hogy a véletlen felfedezte *Pulszky*nak egy ifjúkori elbeszélését, a mely a tavaszszal meg is jelent a Szalonban. Az egész politikai világ elolvasta ezt a beszélt. Mindenki kíváncsi volt arra, hogyan ír *Pulszky*, a mikor enyeleg.

A *Szell*-aera elején, a mikor a parlamenti béke helyreállott s szabadelpvűpart és ellenzék az érintkezési pontokat kereste egymással, egy újságíró megkérdezte *Pulszky*tól, mi a véle-

ménye *Ugrov Gábornak* a delegációba való be-
meneteléről.

— Hát semmi! — felelte *Pulszky* ex abrupto, — Eddig nem volt ellenzék a delegációban s ezután sem lesz!

Másnap az egész parlament csak ezen mulatott.

Mégis ellenfelei is elismerték nagy eszét, óriási műveltségét és az elismerést ezért nem tagadták meg tőle a — folyosón.

Pulszky Ágost többször írt számunkra politikai cikket. Az idej *Pulszky*-cikkünk élénk feltűnést keltett és a fővárosi lapok is közölték.

Ezt az államfogházban írta, a hol pedig sokat dolgozott a három nap alatt, de az *Aradi Közlöny*-nek az óhaját nemcsak meg nem tagadta, hanem a legnagyobb készséggel állott rendelkezésére.

Most végre az örök béke otthonába tért meg, a hol nincsenek gyűlölködő ellenfelek.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Allatszeliiditőnő*, bohózat. *Szöke Sándor* búcsúja. — Repülő balet fellépte.

Szombat: *Virágcsata*, operette. *Cakó Vilmos* bácsúja. *Arkossyné* felléptével. — Repülő balet fellépte.

Vasárnap: Délután: *Madarász*, operette. Este: *A bolondok grófja*, bohózat. — Repülő balet búcsúja.

* **Szadai Ferenc** ma bucsuzott el tőlünk. Előre látható volt, hogy a közönség keresni fogja az alkalmat, hogy kifejezést adjon a bucsuzó fiatal színész iránti megelégedésének. Egy gyönyörű babérkoszorút és értékes ajándékot nyújtottak fel *Szadainak* a színpadra, bár a színházi iroda mindent megtett, hogy titokban maradjon az utolsó fellépés. De hát nem az dirigálja az igaz hangulatot, csak a mesterileg csináltat és erről úgy sem vesz senki tudomást. A közönség zajosan megtapsolta *Szadait*, ki sokszor kellemesen tudta azt szórakoztatni. Új pályáján csak azt kívánjuk neki, hogy épen úgy szerezzze meg új közönségének tetszését, mint itt minálunk és akkor meg lehet elégedve színész-sorsával.

* **A repülő balet**, mely szép mutatványival mindjárt az első előadáson megnyerte a közönség tetszését, pénteken új számmal gazdagítja műsorát. Egy teljes egészet képező pantomimiat mutatnak be a levegőben. *Lepkevadászat* a hatásos mutatvány címe és tervezője *Heidenreich*, a társulat igazgatója. A repülő balet előtt a társulat *Az állatszeliiditőnő* című francia bohózatot eleveníti fel.

* **Gál Gyula tanár.** *Gál Gyula* a Nemzeti Színház új tagja, az aradi közönség régi ismerőse, mint egy budapesti lap értesül, legközelebb a színművészeti akadémia tanárává fog kineveztetni s mint ilyen a színészeti gyakorlat tanszékét fogja betölteni. *Gál Gyula* azelőtt a Vígyszínház színésziskolájában fejtett ki érdemes színész-pedagógiai munkásságot.

* **A pécsi színház jövője.** Megirtuk már, hogy a pécsi színházra a város tanácsa kitűzte a pályázatot. Miután özv. *Tiszay Dezsőné*, a pécsi színház jelenlegi igazgatója teljesen visszavonul a színház vezetésétől, mint pécsi tudósítónk írja, valószínűleg *Nádasdy József*, *Tiszayné* művezető-igazgatója fogja elnyerni a színházat. *Nádasdy* évek óta működik Pécsen, kiváló ízlésével és nagy szorgalmával teljesen kiérdemelte a közönség bizalmát.

* **Duse Eleonora visszavonulása.** A „Morning Leader” írja, hogy *Duse Eleonora* több újságíró előtt kijelentette, hogy amerikai körutja után visszalép a színpadtól, mert belefáradt már a hosszú színészeskedésbe.

Atzél Péter temetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Általános és nagy részvét mellett szentelték be ma délután fél 5 órakor *Atzél Péter* földi maradványait a városháza előtti téren. Nagy embertömeg vette körül a ravatalt ott a szabad ég alatt. Azok közül, akik ma megadták *Atzél Péter*nek a végtisztességet, sok, nagyon sok volt olyan, kik evvel hálájukat is lerótták a jótékony emberrel szemben. Mert *Atzél Péter* életében sok jót tett, s ezeknek a jótéteményeknek bizony nagyon csekély részét szolgáltatott vissza neki.

*Atzél Péter*nek még ma nem volt meg a temetése. Ma csak beszentelték a halottat, s a temetés csak holnap lesz az *Atzél* család *Borosjenői* sirboltjában. Oda temetik a katolikus templom alatt levő kriptába, őseihez, akikhez oly hirtelen és váratlanul tért meg.

A gyászszertartásról az alábbi tudósítás számol be:

A ravatal.

Ma délelőtt fejezték be a temetés-rendező vállalat emberei a ravatal feldiszítését. A ravatal, mint említettük, a városháza előcsarnokában, a két oszlopsor között volt felállítva. A falak mind tele voltak aggatva fekete posztóval, szintugy az oszlopok is. A vesztiből márvány padlózatát színes szőnyegek borították.

Maga a ravatal nem volt nagyon magas. Az oszlopok között és a ravatal körül délszaki növények álltak, melyek a gyertyák lobogó fényének komor hatását csak növelték. A ravatalon feküdt a masszív alkotású bronzkoporsó, rajta a halott egyik nővérének, *Wodianer Albertné* bárónénak a koszoruja. A bejáratnál két diszruhás megyei hajdu állott, míg a ravatal körül az *Entreprise* fekete ruhás emberei adtak diszörséget.

A közönség egész nap zarándokolt a ravatalhoz. A főtérnek a városháza előtti része rég nem volt olyan népes és látogatott, mint ma. A délután folyamán az elhunyt számos barátja és ismerőse látogatta meg a ravatalt.

A gyászjelentések.

A haláleset alkalmából a család a következő gyászjelentést adta ki:

Kapriorai *Wodianer Albert* báró özvegye szül. *Borosjenői Atzél Zsófia*, mura-szombati szécsy-szigeti és szápári *Szápary Béla* gróf özvegye szül. *Boros enői Atzél Gabriella*, ugy a magok, valamint gyermekei *Sándor*, *Ilona* és *Péter*, nemkülönben számos rokonság nevében is megtört szívvel tudatják, hogy a Mindenható kifürkészhetetlen akaratából forrón szeretett fivérek, illetve nagybátyjuk és rokonuk

méltóságos borosjenői Atzél Péter ur

Arad szab. kir. város diszpolgára, törvényhatósági bizottságának tagja, Arad szab. kir. város és megye volt főispánja, Arad szab. kir. város volt polgármestere és több ízben megválasztott országgyűlési képviselője, az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak megteremtője, igazgatója és tiszteletbeli elnöke, a magyarországi főtisztelendő *Minorita*-rend buzgó világi testvére stb.

f. é. szeptember hó 11-én, a reggeli órákban váratlanul elhunyt.

A drága halott teteme f. é. szeptember hó 12-én d. u. 4 fél órakor fog Arad szab. kir. város városházának előcsarnokában a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni, onnan a pályaudvarra *Borosjenőbe* leendő továbbítás végett szállítatni és f. é. szeptember hó 18-án d. e. 10 órakor ugyanott a családi sirboltba örök nyugalomra helyeztetni.

Az elhunyt lelki üdvéért az engesztelő gyász istentisztelet az aradi *Minorita*-rend szentegyházában f. évi szeptember hó 14-én

d. e. 10 órakor fog az Urnak bemutatni.

Aldás emlékére!

Arad, 1901. szeptember 12.

Az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága a következő gyászlapot adta ki:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság igazgatósága mély megilletődéssel jelenti az igazgatóság buzgó és tevékeny tagjának, a vasut társaság egyik megalapítójának borosjenői *Atzél* Péter ur Aradvármegye és Arad szab. kir. város érdemesült főispánjának f. hó 11-én jobblétre szenderültét. A megboldogult hült tetemei f. hó 12-én d. u. fél 5 órakor fognak Aradon a városháza előcsarnokában beszenteltetni és f. hó 13-án d. e. 11 órakor Borosjenőn a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Aldás emlékére. Arad, 1901. szeptember hó 12-én.

A koszorúk.

A ravatalon ott diszelgett az elhunyt rokonainak és tisztelőinek, továbbá Aradváros és vármegye közönségének és az Arad-csanádi egyesült vasutak igazgatóságának koszoruja. A koszorúk felírása a következő volt: „Boldog emlékednek — nővéred *Gabriella*“, „Szeretőd nővéred — *Zsófia*“, „Kegyelete jeléül — Aradváros közönsége“, „Aradvármegye volt főispánjának — Aradvármegye közönsége“, „Kegyelete jeléül — Az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága“, „Kegyelete jeléül — *Szathmáry* Gyula és neje“, „Felejthetetlen emlékedet féltve őrzik jó barátaid — *Jakabffy* Zoltán és neje“, „Kegyelete jeléül — *Zubor* Gyula és családja“, „Felejthetetlen Péteremnek — özv. *Verzár* Gyuláné“, „Kegyelettel — *Martos* Ferenc és családja.“

A beszentelés.

A szertartás délután 1/2 5 órakor kezdődött. Már jóval a szertartás kezdete előtt nagy és előkelő közönség gyűlt össze azon a téren, melyen a koporsót beszentelték. A rendre *Berecz* Ferenc rendőrhadnagy ügyelt fel. Az öreg honvédek zászlóval, testületileg vonultak fel *Simay* István elnök vezetése alatt, szintugy az aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület.

Arad intelligenciájából ott volt *Urbán* Iván főispán és neje, *Salacz* Gyula kir. tanácsos polgármester, *Dálnoki Nagy* Lajos alispán a megyei tisztikar élén, *Vásárhelyi* Béla, főrendiházi tag, *Institoris* Kálmán főjegyző, helyettes polgármester, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Bund* Henrik főszámvevő, *Fábián* László nyug. főispán, *Szathmáry* Gyula nyug. alispán, *Vásárhelyi* László, *Bohus* István báró főrendiházi tag, *Takácsy* Sándor dr. és *Tagányi* Sándor dr. orsz. képviselők, id. *Nachtnébel* Ödön igazgató, *Révész* Adolf, *Szathmáry* János, *Vass* Gusztáv vasuti főfelügyelők, *Kádas* Antal, *Varjassy* Lajos városi tanácsnok, *Posgay* Lajos dr. főorvos, *Virágh* Lajos főmérnök, *Dániel* László nyug. megyei főpénztárnok, *Fetter* Géza főfelügyelő, *Hegedüs* László vasuti főmérnök, *Deutsch* Bernát, az izr. hitközség élén, *Reicher* Béla nyug. városi főpénztárnok, *Perger* János dr. városi tisztii főügyész, *Frint* Lajos ág. ev. lelkész, *Stefanuce* János gör. kel. esperes, *Jakabffy* Zoltán és neje, *Berán* Antal ipartestületi elnök, ifj. *Nachtnébel* Ödön mérnök, *Kugler* István kir. ítélőtáblai bír. *Schavtner* Sándor dr. és *Zubor* Gyula törvényszéki bírák, *Vannay* Gyula, *Teleszku* György, *Neuman* Dániel *Neuman* Adolf, *Almásy* T. Pál, *Kohn* S. N., *Winter* Adolf dr., *Lipthay* György főhadnagy és neje, *Sorbán* János főispáni titkár, *Leopold* Zsigmond, *Müller* Gyula, *Tolnai* János dr., *Wallfisch* Ármán, *Zubor* Gyula fogalmazó, *Sztojka* János és még többen.

Pontban fél 5 órakor érkezett meg *Csák* Czirjék dr. minorita rendfőnök 8 minorita atyával a városház előtti térre. Ekkorra már ki-

hozták a koporsót a ravatalról és kiinn helyezték el a téren.

Institoris Kálmán beszéde.

A beszentelés után következett a gyászszertartás legmeghatóbb jelenete, Aradváros főjegyzője, *Institoris* Kálmán bucsuztatta el a halottat attól a várostól és közönségtől, melynek az elhunyt annyi áldozatot hozott. A főjegyző gyönyörű beszéde mély hatást tett a hallgatóságra. A beszéd így hangzik:

A halál, mely az annyi megpróbáltatásnak kitett, s most már öröklétkébe költözött polgártársunkat a földi szenvedésektől megváltotta, a legmélyebb részvétet és legőszintébb bánatot költé fel kebleinkben. Mert *Atzél* Péterben elvesztettük azt, ki szívünk egész szeretetét és bizalmát bírta, és a ki fényes szellemi képességgel, nemes lelki tulajdonaival és lovagias jellemével, becsülésünket a legnagyobb mértékben kiérdemelte. Mint polgármester, főispán, országgyűlési képviselő és törvényhatósági bizottsági tag folytonosan és egyformán szívén viselte városunk érdekeit.

Mily nemes ambícióval töltötte be polgármesteri állását, mutatják a kezdeményezése és vezetése alatt szilárd alapokra fektetett alkotások, mint az alkotmányos törvényeink gyakorlatára hivatott városház, a magyar nyelv művelésére, a nemzeti szellem ápolására, terjesztésére felépített színház.

Az ő polgármestersége alatt, és áldozatkészsége mellett lendült fel városunk területén a népoktatás, mely azóta megizmosodva és a kor igényeinek megfelelő magas színvonalon vezetve méltó büszkeségünket képezi. *Atzél* Péternek köszönhetjük, hogy az aradi vár körletébe eső Marosparti területet, mely városunk fejlődésének a folyó felé akadályát képezte, a katonai kormánytól oly gyorsan visszanyertük. Az ő folyton hevülő és az akadályokkal merészen szembe szálló kitartása vetette meg alapját a körösvölgyi vasutnak, mely azóta kiterjesztve, városunk kereskedelmi és ipari forgalmának jelentősebb előmozdítója.

Miután főispáni méltóságáról lemondott, és a szerencsétlen gazdálkodás által földi javait elvesztette: hű maradt városunkhoz, hű politikai és társadalmi fényes sikereit aratta, és hű maradt polgáraihoz, kiknek annyszor volt alkalmunk honfiúi erényeinek megnyilatkozásában.

A nemes szenvedélyektől gazdag lélek elszállott, a hazáját, nemzetét, és városunkat hön szerető szív megszünt dobogni; de a szeretet, tisztelet, és becsülés, mely míg élt, személyét körülvette, hiven és igazságosan fogja megőrizni emlékéit szíveinkben és városunk történetében.

Legyen áldott emlékezte!

A gyászmenet.

Institoris Kálmán gyászbeszédének elhangzása után a koporsót a hatlovas halottas kocsira tették és óriási közönség kíséretében kivitték a vasuti állomásra, a hol egy tehervonatra helyezték, mely a koporsóval azonnal elindult. A koporsót Borosjenőre szállították el s az ott marad holnap délelőtt is, a mikor örök nyugalomra helyezik a családi sírboltban.

Holnap érkezik a személyvonattal *Szapáry* Ilona grófnő, az elhunyt huga, aki csak ma értesült a halálesetről.

Holnap reggel 8 órakor az arad-csanádi vasut egy külön vonata viszi a temetésen résztvevőket Borosjenőbe. A különvonat délután fél 2 órakor jön vissza Aradra.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Egyletek és hatóságok.** A belügyminiszter nemrég egy másodfoku alispáni határozat megsemmisítésével kimondta, hogy az egyletek ellenőrzésére hivatott közigazgatási hatóságok nemcsak jogosultak, de kötelesek is az egyleteket alapszabályszerű működésre utasítani s a jogaikban sértett egyleti tagok érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni. Hozzátette a

miniszter azt is, hogy az alapszabályokban foglalt rendelkezésekkel ellentétes közgyűlési határozatok, ha alakilag kifogástalanok is, *önmagukban véve semmiek* és így jogalapul a tagok kötelezettségeinek megállapításánál, szemben az alapszabályok rendelkezéseivel, nem is szolgálhatnak.

A szép asszony büne.

(Lopás miatt elfogott urinő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Pár nap előtt megirtuk, hogy *Hornung* Ferenc tekintélyes brassói városi bizottsági tag feljelentést tett az ottani rendőrségen megszőkött felesége ellen, azzal vádolván, hogy negyvenezer koronát ellopott tőle. A brassói rendőrség akkor táviratilag értesítette erről a budapesti főkapitányságot is. Pontos személyleírását adta az asszonynak s telkerte a fővárosi rendőrséget, hogy mivel minden valószínűség szerint Budapesten van, nyomozza ki és tartóztassa le.

Családi nevén *Schmiedt* Fridának hívják az asszonyt. Szép asszony, akit a jól megállapodott koru ember csakis a szépségeért vett feleségül s tett ezáltal dús gazdaggá. Egyideig látszólag boldogan éltek, utóbb azonban egészen elhidegültek egymástól. Most az asszony ellopta urának takarékpénztári könyveit, az aláírásokat meghamisította. negyvenezer korona pénzt magához vett s a nagy összeg pénzzel megszőkött.

A brassói rendőrség jól sejtette, az asszony csakugyan Budapestre ment. A rendőrség azonnal kutatni kezdett s tegnap estére sikerült megtudni, hogy az asszony már három nap óta Budapesten tartózkodik s *Tibenszky* István fogtechnikusnál lakik az István-ut 12. számú házban a második emeleten. Tegnap este ugy kilenc órakor épen vacsoráoz akartak ülni *Tibenszky* édesanyja, bátyja és a székevény asszony, mikor kopogtattak ajtójukon. *Hornungné* maga szaladt kinyitni az ajtót. Két detektív jött a lakásba.

— Itt lakik *Hornungné* *Schmiedt* Frida? — kérdezték.

A detektívek aztán felszólították, hogy kővesse őket a főkapitányságra, a mit az asszony szó nélkül meg is tett. Felöltöt vett magára, az utcán a detektívekkel kocsiba ült s a főkapitányságra hajtottak.

Itt *Bonis* rendőrfogalmazó nyomban kihallgatta s az asszony bevallotta nyíltan, hogy a pénzt ő lopta el. Elmondta egész élete történetét, elmondta, hogy a pénzt nem a maga részére lopta el, hanem *másnak*, a kit ki kellett valamiképen segítenie.

Két esztendővel ezelőtt ment férjhez *Hornung* Ferenchez, aki valamikor mészárosmester volt, de már régen felhagyott e foglalkozással, mert jövedelmező vállalatával rendkívül nagy összeget nyert. Brassóban sok háza van s egyike a legtekintélyesebb polgároknak. Ő földhöz ragadt szegény leány volt. Volt neki Pesten egy férfi ismerőse, a kivel jó viszonyban volt. Nevét azonban nem mondta meg.

— Becsületszavamat adtam neki, hogy nem árulom el, és ezt megtartom!

Erről a fiatal emberről annyit tud a rendőrség is, hogy a börtönben egy időben nagy feltűnést keltett merész játékával s nemrégiben tönkrement. Akkor levelet írt az asszonynak és felszólította, hogy játszó vele a börtönben. Leleste neki, hogy milyen könnyen lehet nagy nagy vagyonra szert tenni s az asszonyt egészen megnyerte tervének. Előbb ugyan férjét biztatgatta, de mivel ez semmiképen sem akart beleegyezni, elhatározta, hogy bármiképen is,

de szerez pénzt és rábizza azt bizalmas barátjára. Ekkor lopta el a takarékpénztári könyveket. Felment egyenesen a fővárosba s a pénzt átadta az ismeretlen fiatal embernek, akit most nagy buzgalommal keres a rendőrség.

Tibenszky István fogtechnikus már régebb idő óta ősmerte a rendkívüli szépségű asszonyt. Még abból az időből, mikor a fővárosban lakott. Három nappal ezelőtt ment fel hozzájuk és azt mondta, hogy el akar válni az urától, engedjék néhány napig ott tartózkodni, míg valami foglalkozást keres magának. Mikor a bejelentő lapot elébe tették, hogy töltsé ki, mindenféle kifogásokkal kibujt alóla. Tegnap délelőtt elment hazulról s csak ebéd után tért haza. Kérdezték tőle, hogy merre járt, de nem akart felelni. Csak hosszas faggatásra mondta, hogy munkát keresett.

A szeme vörös volt a sirástól. Leült levelet írni s mikor elkészült a levél írással, maga vitte el a postára.

A rossz utra tévedt asszonyt fogva tartották.

A buffalói merénylet

(Goldmann Emma a bíróság előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 12.

A mai táviratok egybehangzóan jelentik, hogy Mac Kinley elnök minden veszedelmen túl van és az orvosok most már rekonvalescensnek tartják. A kiadott orvosi jelentések az egész Unioban határtalan örömet keltettek. A buffalói kiállításon függesztették ki a jelentéseket s a közönség kitörő lelkesedéssel üdvözölt minden újabb kedvező hirt.

Az Egyesült-Államok rendőrségei most már igen erélyesen járnak el az anarchisták ellen. Az egész óriási rendőrapparatus talpon van és szakadatlanul fürkészik az anarchisták buvóhelyeit és pedig nem siker nélkül. Ugy látszik, a néphangulatnak is megfelel a rendőrség törekvése, hogy végre-valahára gátat vessenek az átkos propagandának, amely a gyilkosságot glorifikálja, de a nemzeteket gyászba dönti és a szabadság intézményeit veszedelemmel fenyegeti.

Az Unioban tisztában vannak azzal, hogy Czolgosz merénylete messze elágazó összeesküvésnek eredménye, amelyet az anarchisták szöttek. Bármennyire hirdetik is az anarchisták, hogy ők büntársak nélkül hajtják végre a tetteket és csak saját elhatározásuk szerint cselekednek, a rendőrségek tudják, hogy igen is szövetségben vannak egymással és tetteire ösztökélik egymást.

A kavardásból, amelyet a merénylet okozott, egy nőalak bontakozik ki mind határozottabban. Említettük már, hogy ezt a nőt Goldmann Emmának nevezik s hogy a legveszedelmesebb anarchisták egyike. Az Unioban meg vannak győződve róla, hogy ez a nő a lelke az egész összeesküvésnek s hogy tőle várják ama rejtélyek megoldását, amelyek az anarchisták összejöveteleit fedik. Sikerült is ezt a veszedelmes nőt letartóztatni, aki bevallotta, hogy beszélt Czolgosz-szal a merénylet előtt, de tagadja, hogy a gyilkosságra ösztökélte volna. Védekezésében azzal érvel, hogy őt nem lehet felelőssé tenni más által elkövetett őriült tettért. Mindamellát a rendőrség igen nagy fontosságot tulajdonít Goldmann Emma letartóztatásának.

A mai napon érkezett távirataink a következőképen szólnak:

Buffalo, szeptember 12.

Délután fél 4 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: Az elnök állandóan jól van. A seb jól gyógyul. A táplálékot lassankint erősítik. Erverés 120, hőmérséklet 100.2.

Buffalo, szeptember 12.

Tegnap este 10 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: Mac Kinley állapota állandóan kedvező. A vér megvizsgálása megerősítette, hogy vérmérgezés nincs. Az elnök már több táplálékot vesz és jó étvágygyal táplálkozik. Erverés 180, hőmérséklet 100.4.

Chicago, szeptember 12.

Goldmann Emma ma védő nélkül jelent meg a bíróság előtt. Az államügyész bejelentette, hogy a buffalói rendőrfőnök azt kívánja, hogy a vádlottat a vizsgálat alatt szigorú őrizet alatt tartassák. Az államügyész azt indítványozta, hogy a tárgyalást napolják el szeptember 19-ig, amikor a Chicagóban letartóztatott többi anarchisták is megjelennek a bíróság előtt. A bíró teljesítette ezt a kérelmet. Goldmann Emmát tovább is fogságban tartják minden kezesség kizárásával.

Szélhámos szerelmi postás.

(Mogssarolt öreg ur.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 12.

A hirschbergi törvényszék mulatságos esetet tárgyalt tegnap, egy fiatal leány kalandját, a ki bámulatos ügyes módon fosztott ki utolsó fillérétől egy 77 éves öreg embert, azzal a mesével, hogy egy szép uri kisasszony szerelmes belé s őt bizta meg a levelek közvetítésére.

Az öreg ur hitt a leánynak s a bájos szerelmi postást gazdagon jutalmazta minden egyes leveléért.

A tragikomikus esetet a bíróság előtt a panaszos a következőképen adta elő:

Két év előtt megismerkedtem Ulmann Mártha 13 éves kis leánnyal. A leány ekkor még iskolába járt s észrevettem, hogy az öreg nagyon barátságos vele. Midőn az iskolából kikerült, felkereste az öreg urat, s elmondta neki, hogy egy főmérnök bájos szép leánya nagyon szerelmes belé, de személyesen nem érintkezhetik mert atyja nagyon őri. Leveleket fog tehát neki írni s ő vele küldi azokat.

A levelek tényleg egyre-másra érkeztek s telve voltak tüzes szerelmi ömlengésekkel. Az egyik levélben azt írta, hogy Márhát jutalmazza meg hűségese szolgálataiért. Az öreg tényleg elhalmozta a levélközvetítő leányt mindenféle ajándékokkal. Végre Mártha követelődni kezdett s olyannyira zsarolta az öreget, hogy annak utolsó fillére is eluszott.

Midőn a leány látta, hogy több pénz nincs a következő tartalmu levelet hozta neki, persze a főmérnök leánya nevében:

— Maga vén számár, valakinek elfecsegté, viszonyunkat s atyám megtudott mindent. — Ismeretségünk ezek után lehetetlen s kérem felejtsem el engem.

Az öregnek csak most lett gyanus az egész levelezés s az esetet feljelentette a törvényszéknek. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a leveleket mind Ulmann Mártha írta s az állítólagos szerelmi viszonyt is ő találta ki.

A bíróság nyolc havi fogságra ítélte a szélhámos leányt.

Szellét árverezik.

(A zongorák és képek árverése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Ma volt a Szelle-féle árverés második napja, melyen ép oly nagy közönség vett részt, mint az első napon. Tegnap a könyvtárt és a butorok egy részét, ma délután pedig három zongorát, az összes képeket és egy nagy kredencet árvereztek el.

A mai árverésen, mely délután 2 órakor kezdődött, nagyon sok muzsikális ember volt jelen. A zongorák, melyek a kapubejárat alatt állottak, folytonos érdeklődés tárgyai voltak.

Legelőször a „Wiener Genossenschaft“ feliratu fekete ébenfa zongorát árverezték el, mely a legnagyobb értékű volt mindhárom között. E körül kerekedett a legerősebb verseny. A zongora, aztán, melynek 800 korona volt a kikiáltási ára, 721 koronáért kelt el Sonnenfeld Károly, a Szellék ügyvédje vette meg és azonnal elszállította a — Szellék lakására.

Ugyancsak Sonnenfeld vette meg a Melkus-féle zongorát, ugyanazt, melyet Ujaradon találtak a detektivek elrejtve.

Ezt 100 koronáért kínálták és hosszabb árfelelverés után 715 koronáért vette meg Sonnenfeld. Ez is Szellékhez került vissza.

A harmadik zongorát a szerb konzisztórium egyik hivatalnokja vette meg 857 koronáért.

A zongorák után a képeket árvereztette el Kertész Miksa dr. osódtömeggondnok. A közönség egy pillanat alatt megváltozott. A zenekedvelők elvonultak és az árverési asztalt az ábrázoló művészet hívei keztek ostromolni.

A képek aránylag olcsón keltek el. Nagyon sok volt a kép, mintegy ötvenen felül s így aztán mindegyik reflektánsra jutott. Nem is hajtották egymást nagyon. Az a kép, melyet némelyek a reneszánsz olasz iskola egyik mesterének tulajdonítanak s melyet nagy fantáziával 4000 koronára becsültek, 280 koronáért kelt el. Domány József bornagykereskedő vette meg.

Sonnenfeld Károly az árverésből befolyt összegre igényt jelentett be azon a címen, hogy a butorok Szelléné tulajdonát képezték és azért is, mert az egyik hitelezőt, a Bondy céget kifizették s ilyenformán, mint a Bondy cég engedményese, igényli a butorok árát. Ezek azonban még nem bizonyított tények.

Szelléné a vizsgálat elleni felfolyamodásában arról panaszkodott, hogy valóságos hajsza indult meg ellenük. Ekkor elmondta azt is, hogy Kertész tömeggondnok lefoglalta a Szelle féle ingatlanoknak is a jövedelmét.

Pedig ez nem éppen így áll. Az ingatlanok jövedelmét nem a tömeggondnok, hanem a város adóügyi osztálya foglalta le illetéktartozások fejében.

HIREK.

Óváció Urbán Ivánnak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Májusban történt, hogy az aradi polgári jótékony nőegyesület a Fábán Lászlóné lemondása folytán megüresedett elnöki székbe Urbán Ivánné urnót, főispánunk nejét választotta meg. Urbán Ivánné édesanyjának, özv. Purgly Jánosnának lépett így az örökébe, mert az elhalt urnó egyike volt azoknak a jótékony szellemű hölgyeknek, kik a városi árvaház érdekében a legáldásosabb működést fejtették ki.

Az igazgató választmány ma szívélyes ová-

cióban részesítette Purgly Jánosné leányát, Urbán Ivánét, ki megválasztása óta ma először szerepelt a nő-egylet gyűlésén elnöki minőségben.

Abból az alkalomból, hogy elnöki tisztét elfoglalta és ezen ülést vezette, a tárgysorozat előtt Simay István a választmány nevében hosszabb beszédben meleg szavakkal üdvözölte az új elnököt. Összehasonlítva az árvák nevelésével járó jótékonyág gyakorlását a többi humanus egyesületekkel, kiemelte, hogy ha lehetne az emberszereteti intézményeket osztályozni, ugyiszlán legszebbnek nevezhető az árva gyermekek gyámolítása, mert az árvaház az, amely a jótékony intézmények között a legtöbbet nyújtja, mert, mint kicsiny gyámoltalanokat szülőkként karolja fel az emberiség ezen elhagyottjait és az egész életre készít el s úgy adja át a társadalomnak s hazának.

Az új elnököt is, tudja, hogy ezen nemes érzelem és magas tudat bírta rá, hogy ezen szent ügynek kormányzását, irányítását elvállalja. Igen ez és boldogult édes anyjának, ki évtizedeken szerzett hervadhatatlan érdemeket e nemes ügy terén, édes szelleme buzdította, hogy kövesse őt e felelős munkában, mely az árvák sorsát időről-időre jobbra s szeretetben gazdagabbá fejlessze. Hiszen az elköltözött nemes szellem égi gyönyörrel fogja szemlélni az édes gyermeket a saját örökében, az elnöki székekben, hol bizonyosan őt is, mint a boldogultat, megszámlálhatatlan árva imája fogja áldani mindörökké. A választmány nevében ismételt üdvözlő és kívánja, hogy Isten engedje, hogy hosszú időnkig viselje ezen szent ügynek tisztét.

A Simay beszéde nemcsak a választmány tagjait, hanem az elnököt főispánját is mélyen meghatta, ki midőn boldogult édesanyjának életnagyságu olajfestményü képét a beszéd közben megpillantotta, könnyekre fakadt.

Az elnök az elérzékenyülés hangján mondott köszönetet. Ezzel kapcsolatosan az elnöki tisztségéről lemondott Fábian Lászlóné urnő rövid, de eredményekben gazdag működését a választmány jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta.

Az iparpártoló.

Arad, szeptember 12.

A haldokló országgyűlés utolsó napjaiban néhány vidéki ur, aki ügyes-bajos dolgában járt a fővárosban, ellátogatott a kerület képviselőjéhez, akit közgazdasági dolgokban szaktekintély gyanánt emlegetnek. A népszerű követ elkallauzolta választóit a képviselőházba s ehéutánra meghívta magához egy csésze feketére. Kávészás közben a honi ipar sorsára került a beszéd sorja. Egyik ur, aki maga is kereskedő, panaszkodva említette föl, hogy úgy vagyunk az iparpártolással is, mint sok egyéb divatos dologgal: hangoztatjuk a jelszavát uton-utfélen, voltaképpen pedig az emberek nagy része most is csak úgy szalad az idegen portéka után, mint régen. Sokan, ha egy skatulya magyar gyujtót vásárolnak, már azt hiszik, hogy hazafias dolgot cselekedtek s lendítettek egyet a magyar ipar sorsán. A képviselő is hozzászólt a dologhoz.

— Ugy kellene lenni, mondotta, hogy minden magyar ember hazának a küszöbére állítsa fel a vámsorompót: soha azon be ne bocsássa, ami idegenben készült. Sokan, mihielyt valamivel jobb médbá jutottak, már Bécsből hoztják a ruháikat s elfelejtik, hogy a magyar szabók is tudnak varrni. Ki kell adni a jelszót, hogy bojkottáljuk az osztrák portékát! Én a politikában agítalok ebben az ügyben, a feleségem társaságában. Megosztjuk a munkát. A télen, amerre csak társaságba járt a feleségem, mindenütt ipart pártolt. Híveket toborzott, lelkesített szenvedélyvel, fáradság nélkül. Amikor az

iparegyesület fölolvassait is elkezdte hallgatni, már nekem kellett kérnem, hogy kimélje magát. Mennyire másként is állana a magyar ipar, ha sok ilyen lelkes katonája volna!

A következő mondatot az inas szakította félbe, aki szállítólevéllel a kezében lépett be s a választók nem kis meglepetésére jelentette:

— Megérkeztek a nagyságos asszony ruhái — Bécsből.

— **A király utja.** Sopronból táviratozzák lapunknak: A király ma reggel 2/3 órákor a hadgyakorlatokra utaztában Sopronba érkezett. Hivatalos fogadás nem volt. A pályaudvaron egybegyűlt nagy közönség üdvözlését ő felsége nyájasan fogadta. Négy percnél tartózkodás után az udvari vonat, amelyet Brám igazgató, Fransits főfelügyelő és Hidegh forgalmi ellenőr vezetett, a közönség lelkes éljenzése között tovább robogott. A király ma délután érkezett Doljni-Miholjácra. Az ünnepélyes fogadtatás Moskovec határvárosban kezdődött, a hol már délelőtt megérkezett Széll Kálmán miniszterelnök titkárijával, Khuen-Héderváry gróf horvát bán, Cseh Ervin miniszter. Délután érkezett Pejacsevics gróf, Verőce megye főispánja és számos más előkelőség. Délután 3 óra 35 perckor robogott be az udvari vonat a Doljni-Miholjác állomásra. A kocsiból kiszálló királyt lelkes „zsvió“-val fogadták.

Ő felsége mindenekelőtt Széll Kálmánhoz sietett, kezet fogott vele és meghívta miholjáci szállására. Széll hivatkozva elfoglaltságára, arra kérte a felséget, hogy mentse föl ezuttal a látogatás alól. Ezután Khuen-Héderváry bán bemutatta ő felségének Pejacsevics főispánt, aki hosszabb horvát nyelvű beszédet intézett hozzá.

A király erre a következőket válaszolta:

— Örömmel fogadom a Verőce vármegye és Eszék szabad királyi város részéről minden alkalommal bizonyított hűséget és ragaszkodást. Különös megelégedéssel veszem, hogy a Szent István koronája országal között fennálló 800 éves kapcsolatnak megszilárdítása módot adott önöknek alkotásra és haladásra a kultura terén. Teljes szívből kívánom, hogy szeretett királyságaimnak Horvát- és Szlavonorságoknak jóléte ezen testvéri kötelék oltalma alatt, minél hathatosabban fejlődjék. Midőn a szives fogadtatásért hálás köszönetet mondok, biztosítottam önöket és küldőiket változatlan kegyemről.

Lelkes zsvió követte a király szavait. Mig Pejacsevics főispán horvátul beszélt, a király német nyelven adta meg válaszát. Ezután a bemutatkozások következtek, mely idő alatt Ferenc Ferdinánd főherceg Széll Kálmánnal és Khuen-Héderváry gróffal beszélgetett. Ő felsége ezután bevonult Doljni-Miholjácra. Nemsokára rá, 5 óra után néhány perccel érkezett a román trónörökös, a kit a király személyesen fogadott Doljni-Miholjácra.

— **A román trónörökös Budapesten.** A román trónörökös ma reggel 7 óra 50 perckor, udvari vonaton Budapestre érkezett. Averescu román ezredes és Rozvadovszky vezérkari őrnagy, cs. és kir. román katonai attasé kíséretében. A keleti pályaudvarban a trónörökös fogadására megjelentek Marx államvasuti igazgató, Margaritesca Gretianu román konzul, Pavlik Ferenc budapesti rendőrfelügyelő, Ofner államvasuti felügyelő és Lachmit állomásfőnök. A román trónörökös az udvari vonatban megreggellzett s rövid időre a városban ment sétára. Reggel 7 óra 55 perckor Dolni-Mihovác felé utazott a hadgyakorlatokra. A vonatot, amelyhez Mores udvari pénztáros van beosztva, Marx igazgató vezeti.

— **A hadgyakorlatok színhelyéről.** Doljni-Miholjácra táviratozzák lapunknak: Az a reménység, hogy a gyakorlatnak kedvező szép idő tartos lesz, nem ment teljesedésbe. Tegnap alkonyatkor egyszerre déli szél kerekedett és csakhamar ezután megeredt az eső, amely hajnalhasadtáig tartott és az utakat alaposan eláztatta. A sok eső természetesen a városka zászlódiszének sem vált hasznára, annál kevésbé, mert reggelre kelve kiderült, hogy a legtöbb zászló nem szintartó anyagból készült. A délelőtt folyamán szorgalmasan diszitették a házakat tölgfalomb-füzérekkel; a Majláth-fele vadászkastély előtt felállított diadal ívre is felrakták az utolsó zászlódiszt, amelynek központja egy hatalmas magyar lobogó. A városban magában különben nem látni magyar zászlót. Csak a szlavonai drávavölgyi vasut pályaudvarán lengenek magyar trikolorok, amely vasutat a gélzi Guttman cég saját üzemében tartja fenn és amely a Drávától délre eső vidéken, úgy szólván, egyedüli képviselője a magyar állameszmének. A gyakorlatból magából még alig láni valamit; csak a hadgyakorlat fővezetősége és a döntőbírák s parancsörtszjeik járják be lovon a vidéket. Miholjác maga most a 4-ik hadtest birtokában van, amely fehér jelszalagjával az „ellenséget“ képviseli. Nevezetesen a 31. gyaloghadosztály erős gyalogos és utászcsapata tartja megszállva a Dráva jobb partját. E csapatok mozdulataiból eddig misem látszik.

— **A folyammérnökség új vezetője.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter az újvidéki m. kir. folyammérnöki hivatal vezetésével Endre Antal kir. főmérnököt, az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal vezetésével Medveczky Zsigmond műszaki tanácsost bizta meg.

— **Pulszky Ágost halála.** Budapesti tudósítónk jelenti: Pulszky Ágost dr. holttestét ma reggel helyezték ravatalra az Eszterházy-utcai gyászházban. A gyászt az épület külsején lobogó fekete zászló jelzi. Az épület belsejében mindjárt a földszinten van a bejárás a ravatalos szobába, melyet teljesen bevontak fekete posztóval. A koporsó magas emelvényen fekszik égő gyertyák és pálmák között. A ravatal előtt piros bársony párnán a vaskoronarend, a Lipórend és két katonai érem fekszik. Koszorut helyeztek eddig a ravatalra a Magyar Tudományos Akadémia, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium, a salgótarjáni közszénbánya igazgatósága, Gajary Ödön és Arányi Miksa dr. volt országgyűlési képviselők. A gyászházban ma délelőtt folyamán ott jártak: Dárday Sándor az állami számvevőszék alelnöke, Lengyel Béla miniszteri tanácsos, Mariska Vilmos, Marczali Henrik és Kováts Gyula udvari tanácsos, egyetemi tanárok és számos más előkelőség. Igen sokan fejezték ki részvétüket táviratban és levélben Pulszky özvegyének.

— **A halmági birtok új gazdája.** Schweiger József, a csödbe jutott néhai nagyhalmági nábob uradalmaira ma tartották meg az új árverést, ezuttal már a harmadik ízben. A nagykiterjedésű birtokot, mint lapunkkal közlik, a mai árverésen Csáky Ödön, Gyula, Lajos és Sándor grófok vették meg ötszázhatvanöt ezer koronáért.

— **A király részvététvirata.** Pulszky Ágost elhunyt alkalmából özvegyéhez Ő Felső kabinetirodája részéről a bécs-ujhelyi pályaudvarról ma a következő részvététvirat érkezett:

Ő császári és apostoli királyi Felsőbizsente részvétét nyilvánítja. Méltóságodnak férje oly váratlan gyászos elhunyt alkalmából és elismeréssel emlékeznek vissza a boldogultnak a közügyek terén szerzett sokoldalú érdemeire. Legfelsőbb parancsra: König.

— **A makói polgármestert visszahelyezték.** Széll Györgyöt, Makó város agg polgármesterét, ki ellen két éven át fegyelmi vizsgálat folyt, Csanádmegye fegyelmi választmánya Meskó Sándor dr. alispán elnöklete alatt most tartott ülésén visszahelyezte állásába. A fegyelmi választmány a vádpontokat nem látta beigazolvva s előbbi határozatának megváltoztatásával egyszerű dorgálásra ítélte a polgármestert. Ez a határozat városzerte nagy örömet kelt.

— **A beteg királyné.** Brüsszelből jelenti a táviró: A lapok jelentése szerint a királyné az utolsó napokban betegeskedett, de aggodalomra állapot nem adott okot. Most úgy látszik, ismét egészen jól van a királyné.

— **Szilágyi Dezső szobra.** Nagyváradról írja levelezőnk: A holnapi közgyűlés fog határozni Mihelyfy Adolf dr. törvényhatósági bizottsági tag azon ismert indítványa fölött, hogy Nagyvárad nagy szülőttjének, Szilágyi Dezsőnek emlékének őrkítse meg s a házat, amelyben Szilágyi született, emléktáblával jelölje meg, az utcát nevére nevezze el s indítson országos mozgalmat egy Szilágyi Dezsőnek Nagyváradon föllátható szobor érdekében. Az indítványt a tanácsnak adták ki akkor. A tanács azt az előterjesztést teszi, hogy az emléktáblára s utca elnevezésre vonatkozó indítványt a szépművészeti, a szobor fölláthatására vonatkozót pedig a Szacs-vay-szobor-bizottságnak adták ki.

— **A király adománya.** A király a *vaszójai* görög keleti román egyházközségnek, templomépítésre, legfelsőbb magánpénztárából 200 kor. segély adományozott.

— **László király levele.** *Fraknoi* Vilmos vál. püspök, nagyvárad kanonok, az ismert történetíró a monte-cassinói főmonostorban megtalálta *László* király egy levelét. A becses ereklyét a püspök lefényképeztette. Egy ilyen példányt a magyar bencéseknek ajándékozott a püspök, a ki a levelet nemsokára külön munkában ismerteti.

— **Halálozás.** Megdöbbentő gyász nehezült újból *Ring* Zsigmond aradi nagykereskedő családjára. Pár nap előtt temették el a család egyik szép reményekre jogosító fiát, *Ring* Oszkár takarékpénztári tisztviselőt s ma már a szerető édes anyja fekszik ravatalon, hogy kövesse a sirba forrón szeretett gyermekét. A váratlan és városszerte mély részvétet keltő halálozásról a következő gyászjelentést vettük:

Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetetlen és legjobb híves, anyja, nagyanya, testvér és rokon *Ring* Zsigmondné szül. *Schwarz* Henriette, folyó évi szeptember hó 12-én, reggeli 4 órakor, életének 60-ik és boldog házasságának 34-ik évében történt váratlan gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó évi szeptember hó 18-án, délután 2 és fél órakor fognak a gyászházból: *Kossuth*-utca 9. számú házból az izraelita sírkertben örök nyugalomra tételni. Arad, 1901. szeptember hó 12-én. Béke lengjen hamvai felett! *Ring* Zsigmond férj. *Ring* Béla és neje *Rosenzweig* Juliska, *Ring* Aranka és férje *Liebel* Hermann, özv. *Ring* Oszkárné szül. *Blaskovich* Irén, *Ring* Józsa és férje *Bölcskei* Lajos, *Ring* Irén és *Ring* Gizi gyermekei. *Ring* Erzsike, *Liebel* Loránt, *Liebel* Margit unokái. Szántó M. Adolf fivére és ennek gyermekei. *Ring* Mór és neje, *Schönwald* Tivadar és neje, sógorai és sógornői és ezek gyermekei.

— **Születésnap ajándék.** A hollandi királyné kedves figyelmességgel viszonzta születésnapja alkalmából a táviró hivatalnokok munkáját, a kik egész nap elváltak foglalva a születésnapjára érkező táviratok leadásával. Egy nagy kosár pezsgőt küldött nekik és egy tál vajás kenyeret. Az ajándékhoz levél volt mellékelve, a melyben fáradozásukat a királyné megköszönte. A születésnapot különben az egész országban nagy pompával ülték meg.

— **A makói telefon.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendeletével a makói városi távbeszélő-hálózat f. évi augusztus hó 28-án az alsó-ausztriai helyközi távbeszélő forgalomba bevonatott.

— **Az Ugron-Rimler-ügy.** *Rimler* röpirata, a melyben részletes felvilágosítást ígért az *Ugron* Gáborral való afférjáról, ma végre megjelent. *Rimler* a röpiratban több ismeretlen levelet közöl *Ugrontól*, melyekből kiderül, hogy közöttük igen élénk levelezés folyt és hogy *Ugron közös*

ügyeik elintézését sokszor sürgette. De kiderül az is, hogy *Ugron Rimlernek* már régen megírta, hogy a politikai pályától vissza szándékozik vonulni.

— **A kínai császár ajándéka.** *Csun* herceg ma adta át a német császári párnak a kínai császár ajándékát, a mely óriási értéket képvisel. Az ajándék selymekből és bronz kínai gyártmányokból áll. Az ajándék minden darabja a kínai műipar egy-egy remeke.

— **A királyi korona Nagyszalontán.** A *Nagyszalontai Lapok*-ban érdekes cikket ír *Rozvány* György, *Rozvány* György aradi gyógyszerész és *Rozvány* István dr. ügyvéd élesatyja, érdemes harcosa a nagy időknek, ki így írja nevét: „*Rozvány* György, öreg honvéd.” A többi közt a következőket mondja az öreg honvéd:

Kétségtelennek veszem, hogy a szent korona 1849. augusztus 6. és 7-én itt Szalontán a Körös-Megyeri féle, most *Csete* Mihály háza udvarán volt elhelyezve, és itt őriztetett, *Battyhány* Kázmér és *Szemere* Bertalan kísérete mellett. Erről felvilágosítást adhat *Hentaller* Lajos országgyűlési képviselő, ki adatgyűjtője a forradalmi eseményeknek és bizonytal tudomással bír a korona utjáról, míg *Orsovánál* a neutrális területen elásatott. Ha *Hentaller* ur igazolná előadásomat, akkor *Csete* Mihály, e ház mostani ura hazafias kötelességének tarthatná, melyhez kedvező vagyoni viszonya neki módot ad, hogy e házat emléktáblával látna el, ráirattván, hogy a szent korona 1849. augusztus 6. és 7-én e háznak udvarán őriztetett. Ha megtenné ezt *Csete* Mihály ur, úgy saját háza becsét növelné, hazafias, nemes érzésének, mint *Szobráncon* *Pongrácz* János a magáénak, maradó emléket emelne és szeretett szülővárosát egy nagybecsű történelmi emlékekkel ajándékozna meg.

Mindenesetre érdemes d. log. volna kikutatni a nemzeti szimbolum nagyszalontai hajlékát s megjelölni örökös emlékezés okáért.

— **Keresztély herceg temetése.** *Gmunden*-ből táviratozzák: *Ferenc Szalvátor* főherceg, a ki a királyt *Keresztély* herceg temetésén képviselni fogja, tegnap este 9 óra 35 perckor ideérkezett. Minthogy a holttestet ugyanakkor vitték át az evangélikus templomba, a főherceg fogadására csak *Salburg* gróf kerületi főnök jelent meg a pályaudvaron. Ugyanazzal a vonattal érkezett ide *Plunkett* angol nagykövet és *Puthon* helytartó. *Valdemár* dán herceg tegnap délután 3 órakor érkezett meg.

— **A cár Franciaországban.** A francia posta-és táviróhivatal vezetősége is kiveszi a maga részét ama nagy előkészületekből, amelyek oly lázasan foglalkoztatják mostanában a francia köröket. *Dünkirchent*, a hol a tengerészeti hadgyakorlatok lesznek, Párizsszal két új sodronnyal kötik össze. A személyzet száma is a postahivatalban megtízszereződik. A sajtó tudósítói a börze-palotában és a könyvtárban kapnak szabályt távirataik megírására, amely táviratok feladására biciklis szolgák fognak rendelkezésre állani. *Rheimsban*, a hol a csapatszámok lesznek, szintén megkészszerzik a postai és táviró-dai személyzetet, sőt a gyakorlat színhelyén lesz egy repülő táviró-készülék is. Hogy az interurban telefon is eleget fog csilingelni, az talán magától értetődik. A cári pár fogadásának költségeit is tudják már és pedig hivatalos uton. Egymillió ötszáznegyvenkinczezer négyszáz frankba fog a multság kerülni a külügy-miniszteriumnak, a hadügyminiszter 1,382.000 frank megszavazását kéri, a tengerészeti miniszterium kiadása 238.000 frank lesz. Szóval az egész költség, a mit a cári pár látogatása okoz a franciáknak, 3,100.000 frank.

— **A gyilkos katonai őrség.** Mint értesülünk, a szeged-baktói gyilkosság tettese, *Tatár* Mihály fölött szeptember 20-án ül törvényt az aradi haditörvényszék. Mivel *Tatár* már visszaeső bűnös, mert három évig ült az illavai fegyházban, katonai körökben azt hiszik, a haditörvényszék halálra ítéli. *Tatár* bűnét az a körülmény is súlyosítja, hogy tettét, mint kiállított ór követte el és a gyilkosság után konok tagadásával engedte, hogy három társa hóna-

pokon át szenvedjen a kazamátákban a gyilkosság borzasztó gyanuja alatt.

— **Vecsernye és löverseny.** A francia lapok a következő mulatságos esetről tesznek említést. *A* deuillei pap azon a napon, midőn a „Grand Prixet” futották, a szöszékből a következőket mondta:

— **Uraim és hölgyeim.** Több oldalról felkértek, hogy a mai futtatás alkalmából a vecsernyét elhalaszsszam, miután a hívők Grand Prixnél jelen akarnak lenni. Habár nézetem szerint a mise előbb való a löversenynél, mégis udvarias leszek s a vecsernyét ma kivételesen két órával később fogom kezdeni.

— **A Pichler vice.** *Pichler* Győző ezen a választáson is vezet a kortes-vicekben. Az elmúlt választáson tudvalevőleg elhittette a kölesdi választókkal, hogy *Kossuth* Lajos maga mondta neki a halálos ágyán:

— *Pichler* öcsém, vigyázz Magyarországra!
De a mostani viccé se rosszabb, amint mindjárt látni fogjuk.

Az ő ellenjelöltje *Bernider* János, a *Szell* Kálmán veje és bárha a miniszterelnök igazságszeretetéhez méltóan meg is tagad a vejétől minden atyafiságos támogatást, a szavazók mégis csak respektálják ezt az előkelő családi összekötést.

No de *Pichler* Győző gondoskodott róla, hogy lerontsa ezt a respektust. Sorra járta a kerület községeit és mindenütt belészótte a beszédébe az alábbiakat:

— **Ugy bizony, édes atyámiai!** En már azt se hiszem, hogy az a *Pernahájder*, vagy micsoda nevű ur a *Szell* Kálmán veje volna. Mert igaz ugyan, hogy *Pernahájder* ur fűnek-fának avval dicsekszik, hogy az ő apósa *Szell* Kálmán. De azért nagyon gyanus nekem ez a dolog mégis. Mert én sokat voltam már együtt *Szell* Kálmánnal, de ő még sohasem dicsekedett azzal nekem, hogy *Pernahájder* ur az ő veje.

— **Pisztolypárbaj.** Ma reggel Budapesten *Meyer* Alajos festőművész és *Bakics* János tisztviselő pisztolypárbajt vívtak. Sebesülés nem történt.

— **Megszökött postakocsis.** A budapesti főpostán ma délben általános riadalom történt. *Nagy* Lajos pénzeslevélhordó ugyanis bejelentette, hogy postakocsijának hajtója, *Kormos* Adolf, míg ő egy házban utalványokat kézbesített, nyomtalanul eltűnt a kocsival együtt. A kocsin nagy értékű pénzeslevelek és utalványok, továbbá nagy összeg készpénz volt. A főposta igazgatósága az esetet azonnal bejelentette a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást. A kiküldött titkos rendőrök csakhamar megtalálták a kocsist a kocsival együtt a *Csepel-rakpart* 20. szám előtt. A kocsis, kit a levélhordó a *Cucor*-utcába küldött, egyszerűen rá sem hederített főlebbvalójának rendelkezésére és másfelé ment. Hogy bűnös szándékkal-e, vagy nem, azt most még nem lehet tudni.

— **Egy jószágigazgató öngyilkossága.** *Domonyból* írja tudósítónk, hogy *Aszódon* a *Csilag-szállóban* gróf *Berchtold* nagy-oroszi jószágának intézője tegnap éjjel agyonlőtte magát. Mire a szálló tulajdonosa észrevette az öngyilkosságot, a jószágintéző már halva volt. Hír szerint gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba.

— **Vitrioldráma.** Azt lehetett volna hinni, hogy a vitriol már egészen kiment a divatból és elkeseredett szerelmes nők már az elhagyottság legnagyobb fájdalmaiban sem gondolnak a gyilkos folyadékra. Ma azonban Nagyváradon újra régi jogaiba léptette a veszedelmes folyadékot egy elkeseredett nő. A vitriol hősnőjét *Riesnerne* néven ismerik és arról nevezetes, hogy egész Nagyváradon ő a legjobb „masseuse.” A kitűnő hölgynek, illetőleg a vitriolnak áldozata *Salánki* István, a „Szabadság” kiadóhivatalának harminc éves szolgája, a ki házastársa a keresett masseusenek. *Salánkit* reggel fél 6 órakor, mikor az az épület kapuján kilépett és kerékpárjára akart ülni, meg-

szólitotta a felesége, rövid, izgatott beszélgetés után pedig a gallérja alá rejtett bőgréből választó-vízzel iedöntötte. Salánki arcán és mellén súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a kórházba. Felesége állítólag azért követte el e tettet, mert férje mostohaleányát el akarta a háztól üldözni. Az asszony szabadlábban van.

— **A makói cigány-párba.** Makón a régóta huzódó cigány-párba, melyről több ízben tettünk említést, végre a kiállítás berekesztése alkalmával megvitták. A makói publikum már a nyáron többször akarta meghallgatni azt a párbanak nevezett versenyjátékot, melyet **Purcsi és Csámpai** cigány primások az egymás között felmerült becsületbeli differenciák kiegyenlítésére játszani akartak. Nem hallhatta azonban a közönség, mert közbejött akadályok miatt hol az egyik, hol a másik fél hiányzott a versenytérről. Az utolsó a kiállítás berekesztésére volt határozva. Ezt már elodázni nem lehetett, mert falragaszok is hirdették azt a párba, melyet a cigány primás egy szál vonóval fog vinni. Már kora délután sokan várták a kiállítás korzóján a párba kezdetét. Végre **Török Imre** elnöklete alatt megérkezett a zeneértőkből álló jury. Ekkor kezdetét vette a vonós párba. Az eredmény kihirdetése után a közönség nem volt teljesen megelégedve a jury döntésével. Hogy az is meglegyen, salomoni ítéletet hozott a nagyközönség: ketté vágta a nyerteseknek szánt ezüst koszorút és felét **Purcsinak**, felét **Csámpainak** adta. Jóllakott tehát a kecske is, no meg a káposzta is megmaradt. Hanem a cigánybecsület is meg lett reperálva, most hát kibékölték egymással a „rom“-ok.

— **Az öngyilkos fodrász.** Megirtuk a minap, hogy **Györi Jakab** lovrini illetőségű fodrászsegéd életuntágból Makón a vonat elé vetette magát és súlyosan megsérült. A szerencsétlen ember ma nehéz kínódások után meghalt.

— **Előkelő csavargó.** Párisban az elmúlt napokban razzlát tartott a rendőrség. Az elfogottak közt volt egy férfi, a ki okmányokkal igazolta, hogy vérbeli nemes. A zsebeit kikutatva pénzt is találtak nála. A rendőrfőnök azon kérdésére, hogy miért csavargó, azt felelte, hogy megutálta a nagyuri köröket, hol ámitás és család minden. A csavargók között jól érzi magát, mert ezek legalább egymás között becsületesek.

— **A kigyószelidítőnő boszúja.** Páris egyik utcáján egy nő féltékenysége véres jelenetet rögtönzött. **Pamela** egy állatkert kigyószelidítője kedvesét **Soye Charlest** megtámadta az utcán és kalaptűjével kiszurta a szemét, azért, mert az egy másik hölgygyel sétált. A szerencsétlent beszállították a kórházba, a merénylőnőt pedig a rendőrség fogházába.

— **Halottégetés Spanyolországban.** Madridból távirják, hogy a hivatalos lap mai száma közli ama legfelsőbb kéziratot, amely szerint a halottégetést Spanyolországban egészségügyi szempontból megengedik.

— **Rendőri brutalitás.** Prágából írják, hogy ott egy pár nap előtt négy rendőr éjnek idején megjelent egy énekesnő lakásán és azt azon a címen, hogy erkölcsstelen életet él, a rendőrségre cipelték. A másnap megtartott vizsgálat kiderítette, hogy a vád alaptalan s az énekesnőt szabadon bocsájtották. Az énekesnő miután amerikai alattvaló, az amerikai konzul utján feljelentette a rendőrséget becsületsértés és magánlaksértés miatt.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Tiszta selyem** nyakkendők és csokrok sehol sem vásárolhatók oly rendkívül leszállított árban, mint **Porter Vilmos** nagy áruházában Aradon a Szabadság-téren, a Vaskapu épületében. A kik a jó ízlés hívei, azok férfi divatickek bevásárlását említett áruházban fogják eszközölni. Mindenkinek ajánljuk a jó alkalom igénybevételét.

— **Elveszett egy fehér szőrű, fekete foltokkal tarkázott kis kutya,** nyakan csörgővel. A becsületes megtaláló keretik a kutyát (**Deák Ferenc-utca 36. szám 1-ső emelet**) átadni, hol illő jutalomban részesül.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy **Révész Nándor** könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadói hivatalát érdeklő megbízásokat.

Hurcolkodás csendőrszuronyokkal

(**Hegyi Antal bűnügye a kir. tábla előtt.**)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12

Nagy csend van most a csongrádi parókia körül. **Hegyi Antal** plébániáján elcsitultak az izgalmak. Megnyugodtak a kedélyek. Szép, istenes béke uralkodik a hivek között, holott nem is olyan régen, nagy háborúság volt Csongrádon, **Hegyi Antal** mozgalmas multu parókiaiáján. Olyan háborúságok voltak azok, melyek hosszú ideig foglalkoztatták a büntető törvényszéket, sőt még ma is legelevenebb a bűnügyi aktákban, melyek még nem fejezték be utjukat az igazságszolgáltatás fórumain.

Ma a szegedi kir. ítélőtábla foglalkozott **Hegyi Antal** csongrádi plébános és társainak monstre-bűnügyével, melyben tavaly március havában a szegedi törvényszék fölmentő ítéletet hozott.

Az volt ennek a bűnügynek a története, hogy **Hegyi Antal**, amidőn visszahelyezték a parókiaiájára, erőszakkal akarta elfoglalni a csongrádi plébániát, melyet **Droppa Károly** helyettes plébános elzárt előle. **Hegyi Antal** akkor a hurcolkodáshoz segítségül hívta a hiveit. Ebből aztán olyan ribillió keletkezett Csongrádon, melynek nyomán kis hija, hogy embervér nem folyt. A plébánia lakói ugyanis a csendőrséget hívták segítségül a százakra menő néptömeg ellen. Ekkor, a vád szerint állítólag, azt mondotta volna **Hegyi** a feldühödt népnek, hogy:

— Menjetez kaszáért, kapáért és verjétek agyon a többi papokat és a csendőröket.

Hegyi Antalt körülbelül ötven vádolt társával izgatásért állította a szegedi törvényszék elé a vádhatóság. Itt azonban a sokat zaklatott plébános két napos tárgyalás keretében kimutatta, hogy az ő részén volt az igazság, amikor el akarta foglalni a visszanyert plébániát. Azt is beigazolta, hogy sem izgatást, sem magánlaksértést nem követett el, mert a saját házába akart hurcolkodni.

A törvényszék nem is látta beigazolva a vádbeli cselekményt és **Hegyit** fölmentette. A vádhatóság azonban megfélebbezte az ítéletet. Így került az ügy ma a kir. ítélőtábla elé.

Az érdekes főlebbviteli főtárgyaláson **Draveczky Adorján** tanácselnök elnökölt, a tanács tagjai voltak: **Deák Péter**, **Nesztor János**, **Molnár Elemér**, **Hanyó Pál** kir. ítélőtáblai bírák. A közzéadott **Aschinger Gyula** kir. főügyési helyettes képviselte. **Hegyi Antalt** **Végman Ferenc** védte. Közzéadott **Kelemen Dezső dr.** volt.

A törvényszéki tárgyalás adatainak hosszas mérlegelése után a kir. tábla is **felmentő ítéletet** hozott, amely most már talán visszaadja végre a csongrádi parókia teljes nyugalalmát.

NAPIREND.

Szeptember 13. Péntek. Róm. kath. naptár: Amát. — Protestáns naptár: Amát. — Görög-keleti naptár (augusztus 31.): Boldogasszony övl. — A nap két 5 óra 20 perckor, nyugszik 5 óra 59 perckor. — A hold két 5 óra 53 perckor, nyugszik 5 óra 51 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hőnyebb, sok helyütt csapadék.

Szabadságsarol emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Erekiyemúzeum helyisége melletti ülésterem.

Szeptember 14. Aradváros törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor.

Szeptember 15. Az aradvárosi szabadelvűpart nagygyűlése délután 4 órakor (Fehér Kereszt.) — Jegyzőválasztás Glogovácson.

Szeptember 17. Aradmegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Szeptember 18. Világos hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Szeptember 21. Az aradi iparosifjak besorozottak egy részének táncvigalma (Vass-étterme.)

Szeptember 25. Kőrjegyzőválasztás Désnán.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

— **Az aradi kereskedelmi és iparkamara** f. évi szeptember hó 18-án, szurdán, délután 5 órakor székházában lévő nagytermében teljes ülést tart, melyre a tisztelt kamarai tag urak tisztelettel meghívattak.

1. Elnöki közlések. 2. Titkári jelentés. 3. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata az építőipar gyakorlása, valamint az építőiparosok képzése tárgyában készített rendelet-tervezet véleményezése iránt. 4. Ugyanazon miniszter urnak véleményét kérő leirata iparkihágási ügyben. 5. Ugyanazon miniszter urnak leirata a védőtörvények módosításáról szóló törvényjavaslata vonatkozólag vélemény-nyilvánítás iránt. 6. Ugyanazon miniszter urnak a boicai módosított vásárvám-díj szabályzatára véleményét kérő leirata. 7. Ugyanazon miniszter ur leirata, melylyel véleményezés végett leküldi Zám község hetipiacei alkalmával fizetendő helypénzről szóló módosított díjgyűjtekét. 8. Ugyanazon miniszter urnak leirata Nagy-Szénás község helypénz-szabályzatára újabb vélemény-adás iránt. 9. Ugyanazon miniszter urnak véleményét kérő leirata Simonyfalva község helypénz-díj szabályzatára nézve. 10. Ugyanazon miniszter urnak leirata a Petris községi vásári vámdíj szabályzat véleményezése iránt. 11. Aradvármegye alispánjának átirata Sıklós községnek heti piac engedélyezését kérő folyamodványa felett adandó vélemény iránt. 12. Ugyanannak átirata, melylyel véleményezés végett áttaszja Borosjenő községnek negyedik orsz. vásár engedélyezése iránti kérvényét. 13. A miskolci társkamara átirata a) a hazai vasipar emelése, — b) a helyierdekt vasutakról szóló törvény sűrgős átdolgozása tárgyában tett felterjesztéseinek támogatása iránt. 4. A győri, miskolci és debreceni társkamarának pártolás végett megküldött felterjesztései a megrendelések gyűjtését korlátozó törvény végrehajtási rendeletének módosítása tárgyában. 15. A pozsonyi társkamara felterjesztése a szén szállítási díjainak mérséklése iránt. Aradon, 1901. szeptember 10. A kamarai elnökség.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 12.

Déltőzsde. A buzakínalati mérséklést, vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 25.000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanevek közül rozs és zab néhány fillérrel drágább. Időjárás borús, esős.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.87— 7.88
Buza 1902. áprillisa	8.32— 8.33
Rozs októberre	6.71— 6.72
Rozs 1902. áprillisa	7 — 7.01
Zab októberre	6.60— 6.61
Zab 1902. áprillisa	6.98— 6.99
Tengeri szeptemberre	5.12— 5.13
Tengeri 1902. májusra	5.14— 5.16

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.85— 7.86
Buza 1902. áprillisa	8.29— 8.31
Rozs októberre	6.70— 6.71
Rozs 1902. áprillisa	— — — —
Zab októberre	6.53— 6.54
Zab 1902. áprillisa	6.93— 6.94
Tengeri szeptemberre	5.12— 5.14
Tengeri 1902. májusra	— — — —

Zárul 5 órakor:

	korona
Oszták hitelrészvény	625.—
Magyar hitelrészvény	630.—
Lezámitolóbank részvény	413.—
Rima-Murányi vasmű részvény	424.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	624.50
Közuti vasút	560.—
Városi villamos vasút részvény	281.—

S z e s z ű z l e t.

— Szeptember 12. —

Mai jegyzéselnk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12-80—13— korona mmásanként.

CSARNOK.

Josette.

Az Aradi Közlöny-nek franciából fordította:

Yvonne. [5]
(Folytatás.)

III.

Körülbelül egy héttel később, Marius ki melegedni ment fel Balmettes konyhájába, így szólt vendéglátójához:

— Doktor, kedvem van a telet Talloires-ban eltölteni, akarna-e nekem házában két szobát bére adni?

Lettraz kétkedve nézett vendégére.

— Hé! hé, felelé kissé csufolódva, szó sincs róla hogy megtagadnám... De mégis, gondolja meg jól ezt!... Talloires-ban tölteni a telet, kemény próba, párisi létére, meg éppen merész... Hagyja még megérlelődni ez elhatározást huszonnégy órán át... Holnap, nem lesznek itthon, de ha megmarad szándéka mellett, jöjjön fel holnapután és akkor beszélhetünk e tárgyról.

Este, lefekvéskor, az öreg orvos dörzsölgette kezét és mormogá magában: haladunk, haladunk!... Ime a kétségbeesettek!... Oh! az ifjuság, az ifjuság!

Másnap már hajnalban a jó Lettraz elment Thones-ba. Mielőtt komolyra fordul a dolog, maga akart megnézni mindenkit és a helyszínen megtudakolni mindent. Először is a canton jegyzőjét kereste fel, ki a legkielegítőbb felvilágosításokkal szolgált neki a Bastian-család helyzetét illetőleg: — A lehető legtisztességesebb emberek; dolgoznak fáradhatatlanul és mégis alig bírnak megélni, mert sok a gyerek. — Aztán megmutattatta magának a házat és bement azon ürügy alatt, hogy sajtot akar vásárolni. Az öreg Bastian örömmel fogadta — ismert lévén a doktor az egész vidéken — és kikérve orvosi tanácsát, egyúttal családi ügyeit is elpanaszolá neki: — Jól folynak ugyan delgai, de sok éhes szájat kell hogy betömjön, és sajnálattal látja elérkezni azon időt, midőn majd meg kell válnia leányai egyikétől, ki szívesen menne szolgálatba, ha jó helyet talál. — Az öreg Lettraz megígérte, hogy tudakozni fog egy jóra való házról és aztán értesíti, őket, aztán visszatért Talloires-ba. Az egész család rendkívül tetszett neki.

Alig hogy visszatért Balmettes-be, Marius felrohant hozzá, kijelentvén, hogy határozott szándéka a telet a tó partján eltölteni.

— Nagyon helyes, mondá Lettraz, de legyen teljes bizalma hozzám és vallja be, hogy bomlik a kis pástyor után.

— Nos hát, igen, felelé Marius, szeretem... Ostoba és nevetséges ez, mert ő sohasem lesz az én kedvesem, és, ami a házasságot illeti, arra nem gondolkatok.

— Miért nem, ha tetszik magának a leány?

— Mert bár mennyire ment legyek is minden előítéllettől, más az ő nevelése, mások a kedvtelése és néhány hónap múlva elviselhetetlenné tennők egymásnak az életet.

— Miért? ... ha szereti magát, alkalmazkodni fog... Nincs hatalmasabb nivelláló erő a szerelemnél és az asszonyok csodálatosan alkalmasak az ily átalakulásokra... Különben Ön maga is segíthetne a dolgon.

— Hogyan?

— Megkisebbitheti a köztük lévő distanciát, egy kissé elparasztosodván önmaga.

— En?

— Igen, ez könnyebb mint gondolná... Két szoba helyett vegye ki egész Balmettes-et és művelje meg a birtokot. Igérem, hogy egy ideig itt maradok mellette, hogy tanácsaimmal segítségére legyek... Egy év múlva, ha majd jól megküzdött a földdel, eléggé el lesz falusiasodva ahhoz, hogy ne érezze maga és Josette között a különbséget, mely most megfélemlíti... Nos, tetszik ez Önnek?

A poeta egy ideig gondolkodott. Az ajánlat eredetisége tetszett neki, ki mindig ellensége volt a banális dolgoknak és a járt utaknak.

— Elfogadom, mondá végre, mit sem veszítek, ha megkísérlem.

— Várjon még, felelé az öreg, egy feltélt kötök ki: Ön becsületszavát adja nekem,

hogy nem igyekszik viszontlátni a leányt, a mig én erre engedélyt nem adok!

Persze hogy Marius fellázadt ez ellen, tulzottnak találván a követelést és annak enyhítését kérve, de a doktor nem engedett és a poeta végre is beleegyezett.

Másnap, elvitte holmiját Balmettes-be és megkezdé tanonckodását. Az első hetekben bizony nehezebbre esett nagyon. Az épületeken való javító munkálatok, a munkásokkal való szerződések megkötése, a korcsmabeli vitatkozások, a hosszas állodgálás a piacon, vásár idején, mindezt kezdetben nagyon unalmasnak találta. Lassanként azonban a szabadban való hosszas időzés és a korai felkelés, a rendszeres munka, mely nem hagyott időt az álmodozás túltengésére és a szőrszálhasogató bölcsekedés szubtilitásaira: a testnek és léleknek ezen szokatlan gimnasztikája meggyógyítá idegeit kifejleszté izmait és helyes irányba terelé gondolatait. Néha, midőn Josette képe nagyon élénken foglalkoztatá képzeletét, türelmetlenkedni kezdett és kérte az öreg Lettrazt, hogy oldja fel adott szava alól; de az öreg hajthatatlan maradt.

Midőn karácsony közeledett, Marius, ki néhány héten át csendesesen küzdött volt önmagával, újból panaszokba tört ki:

— Nem állom ki tovább, kiáltá, megöl a vágy utána!... Hagyjon Thones-ba menni!... Végre is Josette nem tudja szándékomat, és ha azalatt, mig én itt kinlódok hogy földmivelővé váljak, őt talán ott lenn férjhez adnák, meghasadna a szívem!

— Értem, mondá az öreg orvos, de mégis, jól megfontolva mindent, maga itthon marad és én fogom az utat megtenni... Igérem, hogy meglátogatom Josette-et, és örködöm érdekei fölött... Csütörtökön vásár van Thonesban, magának ugyis szüksége van egy tehénre. Majd megveszem azt magam.

— Tehát fog beszélni vele! mondá izgatottan Marius... Tudja, hogy Malnant-ban lakik? ... Egy zöld erkély van a ház körül és egy diófa a ház előtt!

— Helyes, tréfálkozik Lettraz, most nagyon jól vagyok értesülve... Csak legyen nyugodt és gondoljon a közmondásra: türelem rózsát terem.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszúról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszúról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 12. —

Központi Szálloda. Mitler József kereskedő Budapest. — Koller Frigyes kereskedő Budapest. — Vogel Arpad kereskedő Budapest. — Ausländer Béla kereskedő Szeged. — Balázs Ignác kereskedő Budapest. — Hoffman K. utazó Szeged. — Balenberger K. utazó Prága. — Koltai Mátyás titkár Budapest. — Serbán Koszta birtokos Körösbánya. — Kövessi Ferenc felügyelő Budapest. — Pálffy Gyuláné magánzó Táucz. — Popovits György mérnök Krajevo. — Damdesen Flórián Krajevo. — Urban János utazó Budapest. — Kovács Márton szerkesztő Budapest. — Dr. Ulaim Ferenc birtokos

Körösbánya. — Fischer Antal könyvelő Szeged. — Bucher Lajos kereskedő és neje M.-Vásárhely. — Kramer Raymond utazó Budapest. — Kemer József magánzó Szabadka. — Ruzicska Gusztáv utazó Prága. — Stignitz Imre életbiztosító Budapest. — Modorka Romulusz plébános Agris.

Vass szálloda. Balta Illés jegyző Kerülős. — Mladin György jegyző Silingyia. — Löwy Max utazó Bécs. — Boisits Adolf utazó Bécs. — Pollák Frigyes kereskedő Budapest. — Hirsch László Budapest. — Ditrichstein Mór Ujvidék. — Pekárosek N. utazó Prébül. — Mikó Adorján kereskedő Körösbánya. — Kovács Mór utazó Budapest. — Klein Ignátz utazó Bécs. — Nacht Viktor és neje Zimbró. — Fuchs Vilmos utazó Bécs. — Rónai Zoltáné magánzó Nagyvárad. — Popovits János esperes Világos.

Aradi nyári szinkör.

Pénteken, 1901. évi szeptember hó 13-án:

Az állatszeliadó.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irták: Ducourt és Georges Bartal. Fordította: Fáy J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Moulineau . . . Mezei Péter.	Bautraillies . . . László Gy.
Olympia, neje Bácsné.	Norah . . . Felhő Rózsai.
Susanne . . . Menszáros M.	Gróf D'Orville Arkossy V.
Lucienne . . . Komlósy L.	Gay de St. Gay Nemes S.
Villardon . . . Szőke S.	Jakoby . . . Fenyéri Mór.
D'Argenteuil Palágyi L.	Françoise . . . Garai Ilona.
Henriette, neje Kalocsa R.	Desire . . . Szadai F.

Kezdete 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Nikolics Döme és Dr. Kertész Miksa urak becsületbeli ügye mai napon előtűnt lovagias elintézést nyert.

Arad, 1901. szeptember 12.

Dr. Sugár Jenő,

Müller Károly,

Dr. Fischer Jenő,

Dr. Nagy Sándor,

Dr. Kertész Miksa ur megbízottai.

Nikolics Döme ur megbízottai.

BORHOZ LEGJOBB!!

KITŰNO ASZTALIVIZ

és

221

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Könyvkötészetünkbe

egy jóerkölcsű fiú

tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelőseget a szerk.

VALAMENNYI ÁSVÁNYVIZ KÖZT A LEGDUSABB KÉTTEL-
SZÉNSAVAS LITHION-TARTALMÚ

SZLATVINI SAVANYUVIZ
ANNA-GYÓGYFORRÁS

Ezen kitűnő és kiválóan józú gyógy- és borvíz, mely kifogástalan töltés és kezelés mellett legolcsóbb is, kapható a forrástulajdonosnál:

MAJUNKE GÉZA, SZEPES-OLASZI

következő árakban:

40 LITERES, VAGY 50 0,6 LITERES PALACZK, REKESZENKÉNT 11 KORONA.

Bérmentve vissraküldött palaczkok TÖLTÉSRE REKESZENKÉNT 5 kor. 20 GI.

1197

2—901. sz.

Kishalmági urb. közbirtokosságától.

Árverési hirdetmény.

Melynél fogva Kishalmagy község volt urbéres birtokosai részéről közhírré tétetik, miszerint Kishalmagy község volt urbéres birtokosainak tulajdonát képező 1800 kataszteri holdnyi erdőterület makkoltatása folyó évi szeptember hó 24-ik napján d. u. 2 órakor 800 korona kikiáltási ár mellett nyilvános árverés mellett a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Feltételek Kishalmagy körjegyzői irodájában bármikor betekintheők, a hol az árverés is meg fog tartatni.

Kishalmagy, 1901. évi szeptember hó 8-án.

Popescu Sándor,

urb. jegyző.

1208

491—1901. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécskai kir. járásbírósi 1900. évi Sp. 341/3. számú végzése következtében Dr. Ghebeles Lázár ügyvéd által képviselt Hamza Ágoston archimandrita, mint a hódos-bodrogi gör. kel. rom. zárda apátjának javára, Filip Mija ellen 578 korona 14 fillér s járulékaik erejéig 1900. évi november hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1108 koronára becsült kukorica, lábasjóságok és gazdasági eszközök, — u. csak előbbi javára — 347 kor. 40 fill. és jár erejéig nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbírósi 1901. évi V. 271/1. és V. 226/2. számú végzése folytán 925 kor. 54 fillér tőkekövetelés és jár. erejéig a helyszínén, vagyis Ó-Bodrogon alperes lakásán leendő eszközzésére 1901. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 9 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hozhatják, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pécskán, 1901. évi szeptember hó 9-ik napján.

Várnai Henrik,

kir. bírósági végrehajtó.

1205

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! Umberto Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umberto-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemes adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az Umberto China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesítem, hogy Umberto china vasborra betegelnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápoly Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Petroleum izzófény

rendkívüli találmány!

A legegyszerűbb kezeléssel és minden veszély kizárásával az Auer-féle gáz izzófényhez teljesen hasonló intenzív fehér

80 gyertyafényű

világosságot ad,

30% petroleum megtakarítással.

Bármely petroleum használható hozzá.

Égési időtartam: 1 liter circa 12 óra. — Az égők bármely petroleum-lámpára alkalmazhatók.

75

Kaphatók: Österreihische Petroleumglühlicht Gesellschaft

Huber & Co.

Wien, I. Kohlmartk 5.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

Képviselek kerestetnek!

Jó minőségű könnyen kezelhető

borsajtók eladók

míg a készlet tart 1184

Panker Viktor

épület és műlakatos üzletében Arad, Főzőn-utca 6. sz. Továbbá elvállal minden ezen szakba vágó munkák kivételét, u. m.: Takaréktűzhelyek, sir- és folyosó kerítések, görredőnyök, szabadon álló vaslépcsők, szabadon álló csigalépcsők kovácsolt vasból, vasajtók, vasablakok, ajtó és ablakvasalások bármely kivitelben, jutányos ár, pontos kiszolgálás, szolid ízléses munka.

Nedves falszáritásra vasokosarak napl-díj mellett bármikor kaphatók.

20578—1901.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy Arad sz. kir. város határában a kukoricza törés megkezdésének határidejéről f. évi szeptember hó 16-ik napját tűzzük ki.

Arad, 1901. évi szeptember hó 12-én.

A városi tanács.

1913—1901. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. járásbírósi, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár végrehajtónak, Peszkár Tódor mint kisk. Peszkár Dragina és János tt. gyámja szemlaki lakos végrehajtást szenvedő elleni 380 korona tőkekövetelési és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék (a pécskai kir. járásbírósi) területén lévő, szemlak határában fekvő, a szemlaki 2171. sz. tjkönyvben A. I. 1. sorsz. a. ingatlanra a C 1. aatt özvegy Zsuló Juonné szül. Marosán Jelicza javára bekebelezett szolgalmi jog érintetlenül hagyása mellett az árverést 2654 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi október hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor Szemlak községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 265 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, 1901. évi július hó 26-ik napján.

A pécskai kir. járásbírósi, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Jakó,

kir. albiró.

1210

Nagy választék fiu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek
nagy raktára.

Mértékszerinti rendelések

férfi-szabó

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

saját műhelyemben készíttetnek a legújabb divat
szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

1145

Készlet állandóan mindenféle szörme-árakban.

Katonai egyenruhák, magyar diszruhák!

Városi és megyei telefon 206.

Ifj. Hagenmacher Henrik
Arad, Karolina-utca 7.budafok-kőbányai sörfőzde aradi sörfőzde-
tára ajánljaDr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. ve-
gyész ur által elősmert legkellemebb
üditő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltésű palackjaiban.

Különösen mell- és gyomorbetegségek figyelmébe!

Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. ve-
gyész ur nyilatkozata:„A Hagenmacher-féle Góliát maláta-sört
vegyvizsgálatom alapján főleg magas extract
és maláta ozukor (maltase) tartalma követ-
kezében a legkitűnőbb maláta-sörök közé
sorozom” 1080**Kiadó!**

Sarok - üzlethelyiség

József főherczeg-ut 12. sz.

Fodor és Reisinger-féle

házban.

Ugyanott egy nagy

souterrain helyiség is

f. é. november 1-től. 1194

Iskolakönyvek bekötését

legtartósabban és csinosan, mérsékelt áron eszközli
az „Aradi Nyomdarészvénytársaság”
könyvkötészete Arad.

6000—7000 korona

évi jövedelmet

biztosíthat magának az, aki
10,000 korona (jótállást, betáb-
lázást vagy másnemű) 1200

biztosítékot képes nyújtani.

Ajánlatok „L. M.” jelige alatt
a kiadóhivatalhoz címzendők.

Világos község előjárósága.

1290—1901. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Vilá-
gos nagyközség határában folyó
évi augusztus hó 31-én 1 da-
rab világos pej herélt ló, jobb
szemére vak, bitangságban el-
fogott.A tulajdonos folyó évi szept-
ember hó 26-ig alulirt községi
előjárónál jelentkezhetik s tu-
lajdonjogát beigazolhatja.Ha tulajdonjogát beigazolni
képes tulajdonos a fenti határ-
idő alatt nem jelentkezik, az
állat, mint gazdátlan jószág,
nyilvános árverésen el fog
adatni.Világos község előjáróságá-
tól, 1901. évi szeptember hó
1-én. 1200Török János,
jegyző.Grek Döme,
bíró.

ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETE

Telefon 474.

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon 474.

Egyedül a maga nemében, csakis saját készítményü

női- és férfi-czipők, gyermek és leányka-topánkák,
komót és más czipőneműeket tart raktáron, vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb. — Különféle lakkok és cremek raktáron. — Házhoz tetszés szerinti időben választék küldetik.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

1195